

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSUITVOERING 2025**

BRUSSEL

ONTWERP

Cieltje van Achter
Vlaams minister van Brussel en Media

I. INHOUDSTAFEL

I. Inhoud

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III. SAMENVATTING	4
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
V. BELEIDSVELD I: BRUSSEL.....	8
1. ISE BRUSSEL, MVG excl. DAB.....	8
1.1 SD 1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken	15
OD 1.1: De versterking van het Nederlands als rode draad doorheen het Brusselbeleid	15
OD 1.2: Het Huis van het Nederlands Brussel als spil van het taalpromotiebeleid	18
OD 1.3: De taalrechten van de Vlamingen behoeden	18
1.2 SD 2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen ...	20
OD 2.1: De Brusselnorm en Brusseltoets als onderbouw van het Vlaams investeringsbeleid in Brussel	21
OD 2.2: Het Vlaams Gemeenschapsaanbod als hefboom voor de toekomst van Brusselse jongeren	22
OD 2.3: Een slagkrachtig inburgerings- en activeringsbeleid om de samenhang en zelfredzaamheid in Brussel te versterken	25
OD 2.4: Streven naar een afgestemd Nederlandstalig zorg- en welzijns-, en gezinsaanbod in onze hoofdstad	26
OD 2.5: Brussel toont zich als hoofdstad van de Vlaamse cultuur	28
OD 2.6: De verdere uitbouw van EVA Muntpunt als vlaggenschip van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel	31
OD 2.7: BRUZZ als stem van de Vlaamse Gemeenschap	31
OD 2.8: Kennisopbouw en kennisdeling over Brussel initiëren en ondersteunen	32
OD 2.9: De kennis over Brussel bij een breed publiek bevorderen en bijdragen aan de uitwisseling van goede praktijken	33
1.3 SD 3: Samen met andere beleidsmakers aan de slag voor Brussel om een betere en meer leefbare stad te maken	34
OD 3.1: Een hecht partnerschap met de VGC ter versterking van een integraal Vlaams beleid voor Brussel.....	34
OD 3.2: Effectief overleg en samenwerking met andere overheden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.....	35
OD 3.3: Een betere band tussen Brussel en Vlaanderen begint in de Vlaamse Rand	35
1.4 Budgettair kader	36
1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	36
1.4.2 DAB's	44
1.4.3 Overige entiteiten onder gezag	44
1.4.4 Overige entiteiten onder toezicht	47
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD ...	47
VII. LIJST MET AFKORTINGEN.....	47

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	48
IX. BIJLAGE 'METADATAFICHES INDICATOREN'.....	49
X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT' 49	
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	49
XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'	49

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Brussel laat niemand onverschillig. Het is een stad die bewondering oproept én discussie uitlokt. Onze hoofdstad blijft een plek van contrasten: een stad die Vlaanderen met de wereld verbindt en tegelijk worstelt met hardnekkige problemen. Wie Brussel kent, ziet het elke dag: kansen naast kwetsbaarheid, schoonheid naast schaduw.

2025 was voor het Vlaams Brusselbeleid een jaar van richting kiezen. We zijn één jaar verder in de legislatuur, en dat jaar stond in het teken van afstemmen, evalueren en scherpstellen. In budgettaire moeilijke tijden heeft deze Vlaamse regering keuzes gemaakt. Ook in Brussel: focussen op wat het verschil maakt, en middelen inzetten waar ze het meest nodig zijn. Tegelijk bleef de Brusselse realiteit hard: een jaar zonder nieuwe Brusselse regering, de veiligheidsproblemen, de openbare nethed, de armoede en de bestuurlijke versnippering vroegen verantwoordelijkheid en daadkracht – niet nog meer stilstand.

Net daarom hebben we in 2025 de basis gelegd voor een beleid dat niet toekijkt, maar stuurt. De belangrijkste stap was de goedkeuring van het ToTaalplan Nederlands voor Brussel door de Vlaamse Regering op 18 juli 2025. Dat plan maakt van het Nederlands opnieuw een duidelijke prioriteit in de hoofdstad: meer leer-, oefen- en gebruikskansen, en een consequente aandacht voor taalrechten en Nederlandstalige dienstverlening. In 2025 is ook de voorbereiding gevoerd en zijn de lijnen uitgezet om in 2026 krachtig te kunnen schakelen naar uitvoering – met meetbare stappen, zoals een nulmeting van het Nederlands in een Brussels ziekenhuis als piloot.

2025 bevestigde ook dat Vlaanderen in Brussel een sterk netwerk van voorzieningen moet blijven uitbouwen, in samenwerking met wie op het terrein het verschil maakt. Dat vraagt partnerschap: met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, met lokale besturen en met organisaties die elke dag werken aan onderwijs, zorg, jeugd, sport en samenleven in onze hoofdstad. De Brusselnorm en de Brusseltoets blijven daarbij het kompas om Brussel niet te vergeten in het Vlaams beleid, maar het consequent mee te nemen in keuzes en investeringen.

Met deze beleids- en begrotingstoelichting kijken we dus niet alleen terug op een jaar waarin de fundamenteën zijn gelegd. We zetten ook de volgende stap: van richting naar uitvoering, met een helder doel: Brussel beter achterlaten dan waar we vandaag staan.

III. SAMENVATTING

Met gericht Vlaams gemeenschapsbeleid wil ik de nodige stenen verleggen en een antwoord bieden op de uitdagingen die het leven in onze hoofdstad met zich meebrengen. Het Vlaams Brusselbeleid steunt tijdens deze regeerperiode op drie grote strategische doelstellingen.

De eerste doelstelling focust op de versterking van de positie van het Nederlands in de hoofdstad als kansenmotor voor de Brusselaars. Op 18 juli 2025 keurde de Vlaamse Regering mijn ToTaalplan Nederlands Brussel goed, dat rond drie prioriteiten draait: goede Nederlandse taalkennis bij kinderen en jongeren, Nederlands als hefboom voor een betere toekomst van de Brusselaars en het streven naar een gegarandeerde Nederlandstalige dienstverlening. De finaliteit is de versterking van het Nederlands in Brussel, onder meer door een gerichte uitbreiding en optimalisatie van het les-, oefen- en gebruikskansenaanbod en een betere vrijwaring van de taalrechten van Nederlandstaligen. Intussen kwam de stuurgroep al twee keer samen en zijn er vijf werkgroepen aan de slag. Op 23 september 2025 werd de projectoproep “leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze hoofdstad” gelanceerd met als doel om (vernieuwende) projecten te ondersteunen die het Nederlands in Brussel versterken door het creëren en aanbieden van meer leer-, oefen- en gebruikskansen. De projectoproep kende een overweldigende respons met 65 subsidieaanvragen, waarvan er 62 ontvankelijk waren. Het Huis van het Nederlands Brussel speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van dat ToTaalplan, o.a. door actieve taalpromotie, de oriëntering van kandidaat-

leerders naar het passende NT2-onderwijsaanbod, versterking van het aanbod oefen- en gebruikskansen Nederlands en een nulmeting van de kennis van het Nederlands in het Brusselse Sint-Jansziekenhuis. Daarnaast is er de dienstverlening van de Taalwetwijzer als informatiebaken van de taalrechten van de Vlamingen (in Brussel).

De tweede doelstelling betreft de verdere uitbouw van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad met het oog op een hoogwaardige Nederlandstalige dienstverlening. Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op de Brusselse uitdagingen. Die financiering gebeurt gericht en aanvullend zonder in de plaats te treden van de in de Vlaamse Regering functioneel bevoegde ministers. Daartoe bestaan er verschillende beleidsinstrumenten: het Vlaams Brusselfonds dat een investeringsbeleid voert, werkingssubsidies aan partnerorganisaties op basis van beheersovereenkomsten, een toelage aan Muntpunt op basis van een beheersovereenkomst, project- en impulssubsidies via de subsidielij 'Polsslag Brussel' en algemene werkingskosten voor studieopdrachten en communicatieve initiatieven. De subsidiekaders van Polsslag Brussel en van het Vlaams Brusselfonds zullen in 2026 worden geactualiseerd op basis van de Beleidsnota. In 2025 besliste ik verder te werken met zeven Vlaams-Brusselse partnerorganisaties: Brik, BRIO, Brukselbinnenstebuiten, Huis van het Nederlands Brussel, Huis voor Gezondheid, Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg en Vlaams-Brusselse Media. Met hen werd op basis van een beleidsplan 2026-2030 een beheersovereenkomst afgesloten, die startte op 1 januari 2026. In de Beleidsplannen gaat prioritaire aandacht naar de positie van het Nederlands en de ketenbenadering, waarbij elke Nederlandstalige dienstverlening een schakel en opstap vormt naar andere Nederlandstalige dienstverlening. Ik streef naar een coherent en geëngageerd beleid voor onze hoofdstad gedragen door de hele Vlaamse Regering. De Brusselnorm en -toets vormen daarbij de cruciale hefboomen. In 2025 werden de cijfers van de Brusselnorm voor 2024 verzameld, wat in het voorjaar 2026 zal leiden tot een tweejaarlijks rapport met de cijfers van 2023 en 2024. Een integraal onderzoeks-, informatie- en communicatiebeleid verhoogt de kennis over Brussel. De (cijfermatige) onderbouwing van het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel is essentieel. In dat kader past de werkingssubsidie aan BRIO en het eigen documentatiecentrum Brussel, dat in 2025 de Cijferbank Brussel lanceerde. Vertrekkende van die feiten kan een actief informatie- en communicatiebeleid richting Vlaanderen worden gevoerd. Op 23 september 2025 vond de vijfde Trefdag Brussel plaats met 220 aanwezigen die 147 organisaties vertegenwoordigden. Voor het eerst namen er ook organisaties uit de Vlaamse Rand deel.

De derde doelstelling betreft mijn brugfunctie om samen met andere actoren en overheden aan de slag te gaan om van Brussel een betere en meer leefbare stad te maken. Ik hecht veel belang aan de goede samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), gestoeld op respect en vertrouwen. Door het uitblijven van een nieuwe regering, was de VGC het hele jaar 2025 in lopende zaken. Ik zorgde ervoor dat het lopende meerjarenplan 2021-2025 met een jaar kon worden verlengd. Naast het administratieve overleg (GACB) en het parlementaire overleg (Samenwerkingscommissies), neem ik als Vlaams minister bevoegd voor Brussel, met raadgevende stem, deel aan de vergaderingen van het VGC-College. Nu er eindelijk een college in volheid van bevoegdheid is, kan in 2026 verder worden gewerkt aan een goede afstemming tussen het Vlaamse beleid en de VGC, met duidelijke doelstellingen en heldere taakafspraken.

In het kader van die derde doelstelling past het verlenen van een dotatie en subsidies aan de VGC. Daarnaast wil ik ook bruggen slaan tussen Vlaanderen en de diverse andere overheden die in Brussel actief zijn. Zo ging ik tijdens mijn "Ronde van de 19 gemeenten" in Brussel in gesprek met de lokale besturen. Dat moet uitmonden in concrete dossiermatige samenwerkingen. Een betere verhouding tussen Brussel en Vlaanderen begint in de Vlaamse Rand, de groene gordel die onze hoofdstad met de rest van Vlaanderen verbindt. Samen met de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand ga ik na hoe we in concrete dossiers win-situaties kunnen creëren. Een goed voorbeeld daarvan is de afstemming van de ToTaalplannen Nederlands Brussel en Vlaamse Rand. Verschillende projecten die in het kader van de projectoproep "leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze

hoofdstad" werden ingediend, kunnen bijvoorbeeld zowel Brussel als de Vlaamse Rand ten goede komen.

TOTAAL – BRUSSEL, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	3.139	0	0	55.001	56.206
BA-JR 2025	3.139	0	0	55.164	56.882
BU 2025	3.077	0	0	55.089	56.126

PROGRAMMA SG – BRUSSEL

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	3.139	0	0	55.001	56.206
BA-JR 2025	3.139	0	0	55.164	56.882
BU 2025	3.077	0	0	55.089	56.126

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing.

V. BELEIDSVELD I: BRUSSEL

1. ISE BRUSSEL, MVG excl. DAB

Voor het beleidsveld Brussel is er slechts 1 inhoudelijk structuurelement Brussel. Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Brussel' worden alle kredieten ondergebracht in het kader van het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de coördinatie van het beleid met betrekking tot Brussel-Hoofdstad.

Het Vlaams Brusselbeleid ontwikkelt zich rond drie strategische doelstellingen:

SD1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken;

SD2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen;

SD3: Samen met andere beleidsmakers aan de slag voor Brussel om een betere en meer leefbare stad te maken.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van hoofdstedelijke initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingssubsidies aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene werkingsdotatie en een investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- Het toekennen van toelagen aan het Vlaams Brusselfonds en Muntpunt;
- Het organiseren van overleg, formuleren van voorstellen, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het beheren van het Vlaams Brusselfonds, Vlaamse instelling van openbaar nut, cat. A.

INDICATOR BEREIK SUBSIDIEAANBOD

Benaming	Het aantal en de typologie van aanvragers en initiatieven dat met de subsidies van het Vlaams Brusselbeleid een initiatief neemt of een werking ontplooit die de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en de band tussen Brussel en de rest van Vlaanderen versterkt.
Definitie	<p>Het subsidieaanbod van het Vlaams Brusselbeleid reikt investerings-, project- en werkingssubsidies aan voor verenigingen die actief zijn in onze hoofdstad. Met die subsidies willen we zoveel mogelijk actoren stimuleren om initiatieven te nemen die tegemoetkomen aan de volgende beleidsdoelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none">- De banden tussen Brussel en de rest van Vlaanderen aanhalen en verdiepen- Een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in Brussel uitbouwen- De positie van het Nederlands in Brussel versterken- Het Nederlandstalige maatschappelijk weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van Brussel versterken <p>Het aantal en de typologie van aanvragers en initiatieven dat op dat subsidieaanbod ingaat, is een goede indicator van het draagvlak dat er is voor de doelstellingen van het Vlaams Brusselbeleid. Meer draagvlak vergroot ook de slaagkans en dus de impact van het Vlaams Brusselbeleid op het terrein.</p>

<p>Laatste gekende waarde</p>	<p>Investeringssubsidies (met uitzondering van de investeringssubsidie aan de VGC):</p> <p>Deze indicator spitst zich toe op de evaluatie van de werking van het Vlaams Brusselfonds als evenwichtig beleidsinstrument voor investeringen in infrastructuur in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ter versterking van de Vlaamse instellingen en voorzieningen in de zorg-, welzijns-, onderwijs- en culturele sector maar aanvullend op het reguliere Vlaamse beleid voor Brussel – in te spelen op infrastructuurbehoeften en -opportuniteiten in de hoofdstad.</p> <p>Beleidsmatig houden we bij de toekenning van infrastructuursubsidies rekening met het wegwerken van historische tekorten wat betreft investeringen in specifieke sectoren in onze hoofdstad. Uitgesproken intersectorale infrastructuurprojecten die niet in de (sectorale) subsidiekaders passen, kunnen binnen het Vlaams Brusselfonds kansen krijgen. Ten slotte schenken we ook aandacht aan een billijke verdeling tussen de verschillende gemeenschapsmateries.</p> <p>Infrastructuurprojecten komen in aanmerking voor subsidiëring als ze één of meer van deze beleidsdoelstellingen nastreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De infrastructuur faciliteert en stimuleert (intersectorale) samenwerking tussen organisaties en instellingen; - De infrastructuur verankert zich in de buurt; - De infrastructuur pakt het probleem van leegstand in de hoofdstad aan; - De infrastructuur biedt een concreet en duurzaam antwoord op een vastgesteld tekort in het aanbod van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen; - De infrastructuur is innovatief, zet in op digitale innovatie of laat toe een inhoudelijk innovatieve (piloot)werking te ontwikkelen; - De infrastructuur optimaliseert de werking van de instelling; - De aanvrager streeft ernaar de infrastructuur of het materiaal duurzaam en toegankelijk op te bouwen of aan te kopen. <p>Sinds 2024 is het ook mogelijk om binnen het Vlaams Brusselfonds een éénmalige projectsubsidie van maximaal 30 keuro aan te vragen voor het uitdiepen van een nieuw intersectoraal samenwerkingsverband.</p>
-------------------------------	---

	<p>De doelstelling wordt continu opgevolgd en jaarlijks gerapporteerd in het jaarverslag van het Vlaams Brusselfonds. Naast een opsomming van geïnvesteerde bedragen en gevatte projecten wordt ook geduid hoe de geïnvesteerde middelen hiaten wegwerken in het Vlaams-Brusselse netwerk en verdeeld zijn over de verschillende gemeenschapsmateries. Afwijkingen tussen verschillende bevoegdheden worden in kaart gebracht en zo mogelijk verklaard. In het jaarverslag wordt een transparante analyse gegeven over de verdeling van de investeringsmiddelen en de historische verdeling van investeringen over de verschillende bevoegdheden.</p> <p>Elke periode van vijf jaar, beginnend in 2024, wordt ook het richtlijnenkader dat gehanteerd wordt om investeringsprojecten te beoordelen, minstens één keer geëvalueerd. De eerste evaluatie (periode 2021-2025) is voorzien voor midden 2026, wetende dat in het eerste semester van 2026 het richtlijnenkader zal wijzigen.</p> <p><u>Resultaat begrotingsjaar 2025</u></p> <p>In 2025 werden er drie investeringssubsidies via het Vlaams Brusselfonds verleend voor een totaalbedrag van 529 keuro. Eén dossier betreft een meerkost bij een dossier dat al vroeger was aangerekend. Eén dossier betreft een projectsubsidie voor een intersectoraal samenwerkingsverband. De twee investeringsdossiers bevinden zich beide in 1000 Brussel (de projectsubsidie ook) en vertoonden volgende kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beide dossiers zijn intersectoraal; - beide dossiers mikken op buurtverankering; - één van de twee dossiers bestrijden de leegstand; - beide dossiers spelen in op een tekort aan Vlaamse gemeenschapsinfrastructuur; - beide dossiers zijn innovatief; - beide dossiers optimaliseren de werking van een instelling; - beide dossiers voldoen aan het criterium van "duurzaamheid" en "toegankelijkheid"; - in één dossier is er cofinanciering met VGC; - In één dossier is er cofinanciering van andere Vlaamse infrastructuurfondsen; - beide investeringsdossiers vallen onder de sector zorg/welzijn, het intersectoraal samenwerkingsverband combineert jeugd met zorg/welzijn. <p>Op basis van drie dossiers van 2025 kunnen moeilijk generalistische uitspraken worden gedaan. Uit de voorgaande jaren blijkt wel dat het Vlaams Brusselfonds bijdraagt tot de realisatie van de algemene beleidsdoelstellingen van het Vlaams Brusselbeleid, met name het uitbouwen van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad.</p>
--	--

	<p>Projectsubsidies:</p> <p>Deze indicator betreft de evaluatie van de subsidielijn 'Polsslag Brussel' als beleidsinstrument. Die subsidielijn vertrekt vanuit een aantal speerpunten, die in drie inhoudelijke projectcategorieën verder vorm krijgen.</p> <p>De doelmatigheid van 'Polsslag Brussel' meten we op basis van een evaluatie van de werking van de subsidielijn. Op de website van de Vlaamse overheid - Coördinatie Brussel wordt jaarlijks gerapporteerd over het aantal gesubsidieerde projecten en de daaraan gekoppelde subsidiebedragen. Hierbij besteden we ook aandacht aan de verdeling tussen de drie verschillende projectcategorieën, de verdeling tussen de verschillende gemeenschapsmateries (op het niveau van het beleidsdomein en met dien verstande dat bepaalde projecten kunnen worden beschouwd als intersectoraal, m.a.w. meerdere beleidsdomeinen met elkaar verbinden) en de verdeling tussen periodiek terugkerende projecten en nieuwe initiatieven.</p> <p>Elke periode van vijf jaar, beginnend in 2024, wordt het subsidiekader minstens één keer geëvalueerd. De eerste evaluatie (periode 2020-2024) is voorzien voor midden 2026.</p> <p><u>Resultaat begrotingsjaar 2025</u></p> <p>In het begrotingsjaar 2025 ondersteunde de subsidielijn 'Polsslag Brussel' 52 projecten voor een totaal vastgelegd bedrag van 2.733 keuro. 21 van de 73 ingediende subsidieaanvragen werden niet gehonoreerd.</p> <p>Van de 52 ondersteunde projecten is de verdeling per categorie als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 projecten (15%) die Brussel en Vlaanderen met elkaar verbinden (categorie 1); - 24 (46%) hoofd- en grootstedelijke projecten die de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen bevorderen (categorie 2); - 20 (39%) stadsinnovatieve projecten die het maatschappelijk weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van Brussel versterken. <p>Natuurlijk vervulden veel projecten ook doelstellingen uit de andere categorieën dan hun primaire categorie.</p> <p>'Polsslag Brussel' subsidieerde in 2025 5 éénmalige projecten (10%), 19 'recurrente' projecten (36%) en 28 impulsprojecten (54%), waarvan 5 nieuwe. Bij de 'recurrente' projecten gaat het voornamelijk om festivals en grote evenementen die periodiek plaatsvinden. 14 van de 52 ondersteunde projecten (27%) worden beschouwd als gemeenschapsoverschrijdend.</p> <p>De verdeling van de ondersteunde projecten per gemeenschapsmaterie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cultuur: 19 projecten (36%)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Sociaal-cultureel werk: 5 projecten (10%) - Onderwijs/vorming: 3 projecten (6%) - Stadstoerisme: 5 projecten (10%) - Zorg: 2 projecten (4%) - Intersectoraal: 18 projecten (34%). Die projecten zijn uitgesproken intersectoraal en kunnen niet bij één welbepaalde sector worden ondergebracht. Het gaat hier om projecten die bijvoorbeeld cultuur en zorg, jeugd en cultuur of onderwijs/vorming en jeugd met elkaar verbinden. <p>Uit bovenstaande cijfergegevens blijkt dat het driesporenbeleid van 'Polsslag Brussel' in 2025 werd verdergezet met evenwichtige aandacht voor waardevolle langlopende projecten, een impulsbeleid voor nieuwe beloftevolle initiatieven en eenmalige nieuwe projecten, maar ook met een streven naar een spreiding over de verschillende gemeenschapsmateries en projectcategorieën.</p> <p>Door het ondersteunen van 52 projecten die Brussel en Vlaanderen met elkaar verbinden, de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen bevorderen en het Brusselse stedelijke weefsel versterken, kunnen we stellen dat de specifieke beleidsdoelstellingen van de subsidielijn 'Polsslag Brussel' ook in 2025 werden gerealiseerd. De middelen stegen lichtjes en het aantal gesteunde projecten daalde van 53 tot 52, wat betekent dat de gemiddelde subsidietoekenning per project hoger lag. Het impulsbeleid werd sterker (van 51% in 2024 naar 54% in 2025 van het totaal aantal dossiers) en het aandeel aan gemeenschapsoverschrijdende projecten nam een duik (van 40% in 2024 naar 27% in 2025). 10 van de 52 gesteunde projecten (19%) zijn nieuw (5 eenmalige en 5 impulsen).</p> <p>De subsidielijn draagt hiermee ook bij aan de realisatie van de algemene beleidsdoelstellingen van het Vlaams Brusselbeleid, met name het uitbouwen van een sterk, laagdrempelig en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad.</p> <p>Werkingssubsidies (met uitzondering van de werkingssubsidie aan de VGC voor Brede School in Brussel):</p> <p>Deze indicator betreft de evaluatie van de werkingssubsidies aan de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties, geregeld in het Programmadecreet van 16/12/2022 en het uitvoeringsbesluit van 10/3/2023, waarbij er vier beleidsdoelstellingen werden gedefinieerd.</p> <p>De Vlaams-Brusselse partnerorganisaties ontvangen subsidies om de volgende (cumulatieve) beleidsdoelstellingen te verwezenlijken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een beleid voeren dat inspeelt op de Brusselse samenleving;
--	---

	<p>2. vorm geven aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen; 3. gestalte geven aan de Vlaamse Gemeenschap binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad; 4. een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen uitbouwen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.</p> <p>Daarnaast is er ook de toelage aan het EVA Muntpunt, geregeld bij decreet van 19/11/2010.</p> <p>De organisaties weerspiegelen de grote domeinen van de gemeenschapsmateries zorg (welzijn, gezondheid en gezin), kinderopvang, onderwijs, cultuur, jeugd, sport, media en vorming. De bestaande lijst met partnerorganisaties wordt in 2025 geëvalueerd en eventueel aangepast of aangevuld. Daarna worden nieuwe overeenkomsten afgesloten voor de periode van 1 januari 2026 tot 31 december 2030. In elke overeenkomst zal, naast de vier vermelde beleidsdoelstellingen – vertaald in organisatie-eigen doelstellingen –, ook aandacht gaan naar aanvullende initiatieven op het vlak van transversale thema's (jeugd, gelijke kansen, armoede, integratie, kracht van het Nederlands, digitale inclusie ...) waar de Vlaamse overheid belang aan hecht.</p> <p>We meten de doelmatigheid aan de hand van een diepgaande evaluatie in het laatste jaar van de vijfjaarlijkse werkingsperiode aanvullend op de jaarlijkse evaluaties van de jaarplannen.</p> <p><u>Resultaat begrotingsjaar 2025</u> In 2025 werden er 9 werkingssubsidies verleend aan de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties en een toelage aan vzw Muntpunt. De werkingsverslagen en jaarrekeningen worden tegen 30 juni 2026 verwacht.</p> <p>Met het oog op de volgende beleidsperiode 2026-2030 werd er in 2025 een analyse doorgevoerd van de afgelopen werkingsperiode met de volgende aanpak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De partnerorganisaties kregen op 11 december 2024 een brief waarin een zelfevaluatie wordt gevraagd (inhoudelijk, organisatorisch en financieel) en ook een kritische blik op de bestaande beheersovereenkomst. Daarnaast werd er gevraagd naar de grote lijnen voor de nieuwe beleidsperiode rekening houdende met de Beleidsnota. Drie elementen waren daarbij essentieel: de kracht van het Nederlands, gemeenschapsvorming/emancipatie/zelfredzaamheid en de versterking van de band tussen Brussel en Vlaanderen. Er werd vertrokken van het budgettair kader van het jaar 2025 (max. 15 bladzijden); 2. De administratie vulde de evaluatie aan met de volgende elementen: <ul style="list-style-type: none"> - Vermeld in de Beleidsnota Brussel 2024-2029 (+ betreffende passage)? - Evaluatie van de evaluatie: hoe pakten ze het aan? Geeft het een volledig beeld?
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluatie van de vorige beheersovereenkomst: een kritische blik op de huidige beheersovereenkomst en eventuele verbeterpunten. - Aandachtspunten van de afgelopen periode: kunnen we stellen dat de doelstellingen grosso modo werden bereikt? Als sommige niet werden bereikt, is daar een plausibele reden voor? Zijn er specifieke aandachtspunten? - Vooruitblik op de komende periode: passen de doelstellingen in de nieuwe Beleidsnota? <p>3. De Brusselminister besliste in mei met welke partners voor de periode 2026-2030 verder zou worden samengewerkt. Deze legden vervolgens een eerste versie van hun beleidsplan voor. Op basis van gesprekken met administratie en kabinet werden in november 2025 de definitieve meerjarenplannen door de beheersorganen goedgekeurd, waarna in december de beheersovereenkomsten 2026-2030 werden afgesloten. Voor Vlaams-Brusselse Media (BRUZZ) was de aanpak gelijkaardig met als verschil dat alle gesprekken samen met de VGC werden gevoerd, die de beheersovereenkomst mee ondertekende.</p> <p>Voor EVA Muntpunt was het traject gelijkaardig (zelfevaluatie, eerste versie van meerjarenplan, gesprekken, definitieve versie van meerjarenplan, afsluiten beheersovereenkomst). Ook hierbij was de VGC als evenwaardige partner betrokken.</p>
Streefwaarde	<p>Investeringsubsidies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wegwerken van historische tekorten wat betreft investeringen in specifieke sectoren in onze hoofdstad (zorgknooppunten en sport/jeugdinfrastructuur); - Uitgesproken intersectorale infrastructuurprojecten die niet in de (sectorale) subsidiekaders passen; - Billijke verdeling tussen de verschillende gemeenschapsmateries. <p>Projectsubsidies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdeling tussen de drie verschillende projectcategorieën; - Verdeling tussen de verschillende gemeenschapsmateries (op het niveau van het beleidsdomein en met dien verstande dat bepaalde projecten kunnen worden beschouwd als intersectoraal, m.a.w. meerdere beleidsdomeinen met elkaar verbinden); - Verdeling tussen periodiek terugkerende projecten en nieuwe initiatieven; - Steeds in een context van de versterking van het Nederlands en een versterking van de keten aan Nederlandstalige initiatieven. <p>Werkingsubsidies:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Weerspiegelen van de grote domeinen van de gemeenschapsmateries zorg (welzijn, gezondheid en gezin), kinderopvang, onderwijs, cultuur, jeugd, sport, media en vorming.
Beleidsmatige relevantie	<p>Deze indicator is gekoppeld aan: SD 1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken</p>

	<p>OD 1.1: De versterking van het Nederlands als rode draad doorheen het Brusselbeleid</p> <p>OD 1.2: Het Huis van het Nederlands Brussel als spil van het taalpromotiebeleid</p> <p>OD 1.3: De taalrechten van de Vlamingen behoeden</p> <p>SD 2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen</p> <p>OD 2.2: Het Vlaams Gemeenschapsaanbod als hefboom voor de toekomst van Brusselse jongeren</p> <p>OD 2.3: Een slagkrachtig inburgerings- en activeringsbeleid om de samenhang en zelfredzaamheid in Brussel te versterken</p> <p>OD 2.4: Streven naar een afgestemd Nederlandstalig zorg- en welzijnsaanbod in onze hoofdstad</p> <p>OD 2.5: Brussel toont zich als hoofdstad van de Vlaamse cultuur</p> <p>OD 2.7: BRUZZ als stem van de Vlaamse Gemeenschap</p> <p>OD 2.8: Kennisopbouw en kennisdeling over Brussel initiëren en ondersteunen</p> <p>De indicator geeft aan in hoeverre ons subsidieaanbod onze belanghebbenden aanzet tot actie en dus ook werkelijk als hefboom en aanjager fungeert. De focus ligt zo op de hoeveelheid en typologie van betrokken organisaties en initiatieven, terwijl uiteraard ook de kwaliteit en de schaalgrootte van de genomen initiatieven bepalend is voor de impact van het beleid. Het bereik van ons subsidieaanbod is een goede indicatie van de relevantie van het Vlaams Brusselbeleid. Het Vlaams Brusselbeleid kan ook zelf invloed uitoefenen op deze indicator door het subsidieaanbod zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de noden op het terrein en het voldoende bekend te maken.</p>
Budgettaire relevantie	<p>Bovenstaande subsidies vormen ongeveer 30% van het totaalbudget van het Vlaams Brusselbeleid. De dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie buiten beschouwing latend, dan vertegenwoordigt het bedrag van de verschillende soorten subsidies ongeveer 75% van het budget.</p>

1.1 SD 1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken

Deze regering maakt van het Nederlands één van de speerpunten van haar beleid. Als Brusselminister is het mijn eerste doelstelling om de kracht van onze taal ten volle uit te spelen in én voor onze hoofdstad. Het Nederlands is, zeker in Brussel, meer dan een communicatiemiddel. Het is de drager van onze Vlaamse cultuur, een unieke kansenmotor, een hefboom voor integratie en de katalysator van een breed gemeenschapsvormend project dat Brusselaars toekomst geeft. Het Nederlands biedt Brusselaars de kans op sociale en economische vooruitgang, niet in het minst dankzij een fors hogere kans op een job voor wie de taal beheerst. Het stelt ouders in staat om de toekomstkansen van hun kinderen te vergroten en biedt een vlottere toegang tot onze kwaliteitsvolle Vlaamse scholen en het Vlaams-Brusselse netwerk van verenigingen en organisaties die het (samen)leven in Brussel bevorderen.

In Brussel als aankomstad waar culturen en thuistalen elkaar dagelijks kruisen en het verloop van nieuwkomers groot is, biedt het Nederlands als gedeelde taal een belangrijke

hefboom om het gemeenschapsgevoel te vergroten. Het is een middel om bruggen te slaan en gedeelde uitdagingen – van schooluitval tot veiligheids- en netheidsproblemen – in onze hoofdstad aan te pakken. Volgens de meest recente KOALA-screening (najaar 2025) bereikt slechts 67% van de Brusselse kleuters het verwachte niveau van taalontwikkeling Nederlands. In de Vlaamse centrumsteden bereikt 83% van de populatie het verwachte taalontwikkelingsniveau. Brussel heeft behoefte aan een breed gedragen project dat mensen met elkaar verbindt en waarin de Vlaamse Gemeenschap een leidende rol speelt. Niemand achterlaten betekent voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel dat we zoveel mogelijk Brusselaars Nederlands leren en hen zo zelfredzamer maken.

Tegelijkertijd is er nood aan een groter respect voor de rechten van Nederlandstaligen in Brussel. De wettelijke tweetaligheid blijft na al die jaren nog steeds te vaak dode letter. Hierdoor kunnen Nederlandstaligen niet altijd rekenen op de nodige diensten in hun eigen taal. Voor de honderdduizenden Vlamingen die in Brussel werken, hier hun leven uitbouwen, de stad bezoeken of zich om medische redenen naar een Brussels ziekenhuis begeven, is de Nederlandstalige dienstverlening niet louter een kwestie van hoffelijkheid maar een elementair beginsel van samenleven. Vanuit mijn rol als Brusselminister kies ik voluit voor een assertieve aanpak om ervoor te zorgen dat de basisrechten van Vlamingen in onze hoofdstad gerespecteerd worden.

OD 1.1: De versterking van het Nederlands als rode draad doorheen het Brusselbeleid

In Brussel blijft de focus op het Nederlands het speerpunt van de Vlaamse Regering. Want het Nederlands opent deuren en geeft kansen. Uitgangspunt daarbij is het maximaal toepassen van een ketenbenadering: elke Nederlandstalige dienstverlening verwijst vanaf geboorte tot latere leeftijd structureel door naar ander aanbod van de Vlaamse Gemeenschap in onze hoofdstad en daarbuiten. We willen Brusselse kinderen en hun ouders zo vroeg mogelijk in contact brengen met de Nederlandse taal en Vlaamse cultuur, en er vervolgens voor zorgen dat ze hun schoolloopbaan zo veel mogelijk in het Nederlands afleggen. We versterken onze scholen in Brussel als ankerpunten van de Vlaamse Gemeenschap door hun deuren ook te openen voor Nederlandstalige verenigingen en sportclubs en blijven het lokale concept 'brede school' steunen. We breiden het aanbod Nederlands aan lokale besturen, ziekenhuizen, werkzoekenden, inburgeraars en anderstalige ouders van kinderen die deelnemen aan het door Vlaanderen gefinancierde kinderopvang en onderwijs, uit.

Als hoofdstad van Vlaanderen heeft Brussel een bijzondere plaats in het beleid van de Vlaamse Regering. In tegenstelling tot de rest van Vlaanderen is Brussel een stad waar het Nederlands een minderheidspositie bekleedt. Alle Vlaamse beleidsdomeinen die raken aan gemeenschapsbeleid zullen extra inspanningen leveren om het gebruik en de positie van het Nederlands in Brussel te versterken. Zo kunnen Vlamingen zich makkelijker en vanzelfsprekender uitdrukken in hun eigen taal in Brussel en worden anderstalige Brusselaars actief uitgenodigd om deel uit te maken van het Nederlandstalig netwerk door de taal te leren, te oefenen en te gebruiken.

Nederlandstaligen krijgen voorrang bij de inschrijvingen in het Vlaams onderwijs in Brussel en cursussen NT2 blijven voor Brusselaars kosteloos aangeboden worden, zoals verankerd in het gewijzigde decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. Daarin is de vrijstelling opgenomen van het inschrijvingsgeld voor wie in Brussel woont en er een cursus NT2 voor de eerste twee richtgraden volgt.

De regierol voor de afstemming van het NT2-aanbod op de regionale behoeften ligt bij de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel. Om de twee maanden komen het Huis en de CVO's samen op het Brussel NT2-overleg om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.

Leerpunt en het Onderwijscentrum Brussel (OCB) van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) werken samen om via evidence based inzichten de onderwijskwaliteit te verbeteren.

Het gebruik van het Nederlands in de zorg in Brussel is een blijvend aandachtspunt. Er is een groot tekort aan Nederlandstalig personeel in de zorg. De Brusselse stakeholders en partners op het terrein, onder wie het Huis voor Gezondheid, het Kenniscentrum Welzijn Wonen Zorg en de onderwijsinstellingen maken de analyse, stellen een plan op en ondernemen actie ten aanzien van het terrein om kandidaten, cursisten en studenten stages te laten lopen en personeel aan te trekken en behouden. In het kader van de projectoproep "leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze hoofdstad" verleen ik een subsidie van 200.000 euro aan het Huis voor Gezondheid voor het project "Brusselse (toekomstige) zorgprofessionals versterken: oefenkansen Nederlands van opleiding tot praktijk". Dit project verhoogt de slaag- en toekomstkansen van studenten in de zorgopleidingen door hun Nederlandse taalvaardigheid te versterken tijdens opleiding en stage. Binnen het beleidsdomein Zorg werd een eerste analyse gemaakt van de knelpunten die er zijn om voldoende Nederlandskundig personeel in de zorg in Brussel tewerk te stellen.

Hét belangrijkste beleidsinstrument van mijn Brusselbeleid is het ToTaalplan Nederlands Brussel, dat op 18 juli 2025 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Het maakt van het Nederlands een prioriteit in de hoofdstad. Het ToTaalplan wil Brusselaars stimuleren én ondersteunen om actief Nederlands te leren, te oefenen en te gebruiken. Het plan schuift kennis van de Nederlandse taal als prioriteit naar voor en brengt bestaande en nieuwe initiatieven samen.

Het ToTaalplan heeft drie prioriteiten:

- De Nederlandse taalkennis bij Brusselse kinderen en jongeren versterken: kinderen en jongeren zijn de toekomst van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen. Als zij Nederlands gebruiken en met het Nederlandstalige netwerk in contact treden, zijn zij de beste garantie op een sterke Nederlandstalige verankering in de hoofdstad. Hoe sneller de jongeren Nederlands leren, hoe groter de kans dat ze de taal later effectief goed onder de knie krijgen en vaak gebruiken. Het is daarom zeker in Brussel van groot belang dat kinderen en jongeren die thuis andere talen spreken, ook buiten school veel Nederlands gebruiken. Via kinderen en jongeren komen ook hun vrienden en familie op een positieve wijze in aanraking met het Nederlands. Het zet anderen zo aan om Nederlands te leren en aansluiting te zoeken bij het Nederlandstalig netwerk.

- Het Nederlands promoten als de weg naar een betere toekomst van de Brusselaars: hoe beter volwassenen het Nederlands beheersen, hoe meer kansen ze hebben op een goede job binnen of buiten Brussel en een vlotte integratie in de samenleving. Ook als ouders Nederlands kennen, heeft dat een positieve invloed op de schoolcarrière van hun kinderen in het Nederlandstalig onderwijs. Nederlands is voor Brusselaars de weg naar een beter leven.

- De overheid moet het Nederlands kennen en de Nederlandstalige dienstverlening garanderen: vandaag is Brussel nog te vaak enkel op papier een tweetalige stad. De Brusselse openbare besturen, de gewestelijke en GGC-voorzieningen en ziekenhuizen dienen gerichte stappen te nemen om daar verandering in te brengen. De taalrechten van de Vlamingen en Nederlandstaligen mogen geen dode letter blijven. Maar een overheid moet vooral haar eigen regels naleven. We leven in een rechtsstaat. Als de overheid alvast zelf het goede voorbeeld geeft, zou dat ongetwijfeld een pak Brusselaars inspireren om ook een extra inspanning te leveren en zich de taal eigen te maken.

Het ToTaalplan is een startpunt. Het dynamische document zal in de loop van deze regeerperiode aangevuld en geactualiseerd worden. Het plan heeft de ambitie om doorheen

de regeerperiode te groeien en zal geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd en geactualiseerd worden.

Het ToTaalplan wordt aangestuurd door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de collega-gemeenschapsministers binnen de Vlaamse regering, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en van het Huis van het Nederlands Brussel. Die stuurgroep kwam in 2025 twee keer samen en besliste vijf werkgroepen op te richten en te belasten om initiatieven te nemen om per werkterrein het Nederlands in Brussel te versterken. Het betreft vijf volgende thematische werkgroepen:

- Ouders;
- Leerplichtonderwijs;
- Leer-, oefen- en gebruikskansen;
- Werk en beroepsopleiding;
- Spoeddiensten en bij uitbreiding andere sectoren in de zorg.

De stuurgroep kan bestaande werkgroepen opheffen en nieuwe werkgroepen installeren ter uitvoering van het ToTaalplan en de actuele ontwikkelingen.

Op 23 september 2025 werd de projectoproep "leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze hoofdstad" gelanceerd met als doel om (vernieuwende) projecten te ondersteunen die het Nederlands in Brussel versterken door het creëren en aanbieden van meer leer-, oefen- en gebruikskansen. De projectoproep kende een overweldigende respons met 65 subsidieaanvragen, waarvan er 62 ontvankelijk waren. In februari 2026 werden de tien geselecteerde projecten bekendgemaakt, waarbij rekening werd gehouden met een evenwichtige verdeling over de verschillende sectoren (rapportering bij BBT BU-2026).

Daarnaast wordt ook rechtstreeks en onrechtstreeks de kracht van het Nederlands benadrukt door het ondersteunen van organisaties binnen het Nederlandstalige netwerk via de verschillende subsidie-instrumenten van het Brusselbeleid. In het vernieuwde subsidiekader van Polsslag Brussel – dat op 1 april 2026 van start gaat - wordt het Nederlands centraler geplaatst. De convenanten 2026-2030 met de partnerorganisaties bevat een passage waarin de rol van elke organisatie bij de uitvoering van het ToTaalplan Nederlands wordt verduidelijkt.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving in 2025 een werkingssubsidie van 705 keuro voor Brede School in Brussel, ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT. Voor de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2 werd 196 keuro herverdeeld naar AHOVOKS, ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EC-WT. Zie onder 1.4 Budgettaire kader.

OD 1.2: Het Huis van het Nederlands Brussel als spil van het taalpromotiebeleid

Het Huis van het Nederlands Brussel voerde actieve promotie, via diverse kanalen, om het aanbod oefenkansen en gebruikskansen in Brussel nog beter en breder te ontsluiten. De website www.huisnederlandsbrussel.be werd geoptimaliseerd, de applicatie van het interactieve stadsspel 'Plonge' werd vernieuwd met het oog op meer gebruiksvriendelijkheid en een groter bereik en op sociale media werd de zichtbaarheid verhoogd door verschillende deelpagina's samen te voegen tot één overkoepelende pagina, naast de wekelijkse posts op Facebook en Instagram.

Het Huis werkte een nieuw promoplan oefenkansen met een strategie uit om het aanbod oefen- en gebruikskansen vanaf 2026 nog breder te ontsluiten, ook buiten het Nederlandstalige netwerk. Het Huis stemde af met vzw De Rand over oefen- en gebruikskansen en voerde de eerste experimenten uit het promoplan uit, zoals de 'conversatietafels on tour' in de Brusselse CVO's.

Tijdens de opmaak van het ToTaalplan Nederlands Brussel stelde het Huis haar expertise ter beschikking over Nederlands in Brussel in de brede zin: formeel en non-formeel NT2-aanbod, Nederlands op de werkvloer, in opleidingen ... Uitdagingen en mogelijke verbeteringen werden gedefinieerd. In de uitvoering van het ToTaalplan Nederlands Brussel wordt het Huis zowel betrokken voor acties die binnen haar reguliere opdrachten vallen als voor nieuwe opdrachten in het kader van dit plan.

De vzw Huis van het Nederlands Brussel ontving in 2025 een subsidie van 468 keuro, onder begrotingsartikel SJ0-1SGI2EC-WT.
Zie onder 1.4 Budgettair kader.

OD 1.3: De taalrechten van de Vlamingen behouden

De wettelijke tweetaligheid in de hoofdstad van Vlaanderen blijft in de realiteit te vaak dode letter.

De Brusselse openbare ziekenhuizen en spoeddiensten zijn onvoldoende tweetalig, waardoor Nederlandstaligen door een gebrek aan Nederlandskundig personeel niet altijd hulp in de eigen taal krijgen. Er moeten tijdens deze regeerperiode duidelijke stappen gezet worden richting een doorleefde tweetaligheid van de Brusselse openbare ziekenhuizen en spoeddiensten. In mijn ToTaalplan Nederlands wijd ik een afzonderlijk luik aan die kwestie "Tweetalige zorg en hulpverlening: van ambitie naar realiteit". In 2026 gaat onder leiding van het Huis voor Gezondheid de werkgroep "Brusselse dienstverlening: ook vanzelfsprekend in het Nederlands - focus op spoeddiensten" aan de slag. De focus is de volgende: "In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest moeten de spoedgevallendiensten en/of mobiele urgentiegroepen een tweetalige dienstverlening in het Nederlands en in het Frans kunnen aanbieden, zowel tijdens de interventie als tijdens de verdere administratieve afhandeling. Doel van deze werkgroep is de effectieve tweetaligheid – in casu de Nederlandstalige dienstverlening – van die spoedgevallendiensten en/of mobiele urgentiegroepen – en bij uitbreiding van de hele ziekenhuissector – te bevorderen". De werkgroep is breed samengesteld met vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid-Zorg, de VGC, de federale overheid-Volksgezondheid, het Huis van het Nederlands Brussel, GIBBIS, Vivalis, Iriscare, de Irisziekenhuizen, het Sint-Jansziekenhuis, de Europaziekenhuizen, de Brusselse Wachtpost, Odisee, de Erasmushogeschool Brussel, BRIO... De werkgroep komt in maart een eerste keer samen en zal daar acties naar voren schuiven, o.a. een inventaris van acties rond taalbevordering, het gebruik van technologische middelen en e-learningtoepassingen, het opzetten van piloottrajecten, het delen van goede praktijken, instellingsoverschrijdende samenwerking ...

Om die ambitie te realiseren, is er in de eerste plaats nood aan voldoende Nederlandstalig zorgpersoneel. Ik draag daartoe mijn financieel steentje bij. Zo voert het Huis van het Nederlands Brussel vanaf november 2025 een belangrijk pilootproject van het ToTaalplan uit, namelijk de screening van het Nederlandse taalniveau van een Brussels ziekenhuis, als nulmeting (subsidie van 131 keuro). Op basis van die screening worden nadien taaltrajecten voor personeelsleden opgestart, met het oog op het invoeren van een tweetaligheidspremie. Als dit aanslaat, kunnen nadien andere ziekenhuizen volgen. Ik besliste ook begin 2026 een subsidie van 4,8 keuro toe te kennen voor het project "Nederlands op de spoeddiensten van de Europaziekenhuizen". Het project richt zich op het versterken van de Nederlandse taalvaardigheid op de spoeddiensten van de Europaziekenhuizen en start met een taaltest om de huidige situatie in kaart te brengen, gevolgd door een ludieke taalchallenge van een zestal weken, aangevuld met workshops, ondersteund door het Huis van het Nederlands. Het project richt zich tot 130 (overwegend) Franstalige spoedmedewerkers en komt uiteraard de Nederlandstalige patiënten en hun families ten goede. Bij positieve evaluatie kan deze methodiek verder uitgerold worden naar andere ziekenhuizen.

Niet enkel de VG en de VGC moeten instaan voor een goede Nederlandstalige dienstverlening, ook de andere Brusselse overheden moeten ertoe worden aangezet om de wettelijke verplichtingen na te leven. Tijdens mijn recente rondgang langs de Brusselse gemeentebesturen heb ik hen actief aangemoedigd om gebruik te maken van het aanbod van het Huis van het Nederlands, zodat zij hun Nederlandstalige dienstverlening verder kunnen versterken. Ik blijf aandringen bij het GGC-college om de naleving van de taalwetgeving in de bicommunautaire voorzieningen te verbeteren, inclusief de spoedhulpverlening. In het nieuwe Brusselse regeerakkoord staat de volgende hoopgevende passage: "De regering verbindt zich ertoe om ervoor te zorgen dat elk door de GGC erkend ziekenhuis in Brussel een taalbeleidsplan indient en organisatorisch garandeert dat de dienstverlening effectief tweetalig is".

Het Steunpunt Taalwetwijzer blijft het centraal aanspreek- en informatiepunt over de taalwetgeving voor burgers, overheden, ondernemingen en andere vraagstellers en blijft een rol spelen als wegwijzer bij taalproblemen en als doorverwijzer naar de bevoegde instanties. Het Steunpunt is echter geen klachten-, bemiddelings- of toezichtinstantie. Het afgelopen werkjaar - dat liep van september 2024 tot en met augustus 2025 - registreerde het Steunpunt Taalwetwijzer 435 vragen over de taalwetgeving. Net zoals de afgelopen jaren gaan de meeste vragen over het taalgebruik in bestuurszaken. Dat is logisch omdat veel lokale en Vlaamse overheidsinstanties vragen stellen aan het Steunpunt Taalwetwijzer. Burgers, bedrijven en onderwijsinstellingen kunnen ook bij het Steunpunt terecht met vragen over de taalwetgeving. Particulieren stelden het merendeel van het totaal aantal vragen. Het Steunpunt Taalwetwijzer registreert de taalklachten die het via het Vlaams Meldpunt Taalklachten in Brusselse Ziekenhuizen ontvangt. Het afgelopen werkjaar steeg het aantal vragen over de welzijnssector naar 12,2% (53 vragen) (tijdens het werkjaar 2023-2024 werden er 27 vragen (7,6%) over de medische sector gesteld). Het Steunpunt Taalwetwijzer stelde in het afgelopen werkjaar opnieuw vast dat de meeste vragen zich voordoen in het Nederlandse taalgebied. Het aantal vragen uit Brussel-Hoofdstad is het afgelopen werkjaar wel verder toegenomen tot 21,6% (94 vragen) van het totaal aantal vragen (tijdens het werkjaar 2023-2024 ging het om 65 vragen (18,4%) uit Brussel-Hoofdstad.

De middelen voor de realisatie van OD 1.3 staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT ('initiatieven en investeringen voor het Brusselbeleid' - 'Projectsubsidies subsidielijn Polsslag Brussel').

Zie 1.4 Budgettair kader.

1.2 SD 2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen

De Vlaamse Gemeenschap is duidelijk aanwezig in onze hoofdstad. Ze investeert in kinderdagverblijven, scholen, voorzieningen voor ouderen, in grote en kleinere cultuurhuizen, en diverse projecten die de cohesie versterken en de burgerzin aanwakken als antwoord op de uitdagingen die het samenleven in de hoofdstad met zich meebrengt. De Vlaamse Gemeenschap zal die rol verder opnemen en het Nederlandstalige netwerk verder ondersteunen en versterken. De specifieke Brusselse context vereist een specifieke aanpak op maat van de hoofdstad.

Als Vlaamse minister bevoegd voor Brussel kan ik, vanuit mijn verticale bevoegdheid, zelf beleid voeren dat het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel vormgeeft. Daarnaast neem ik met mijn horizontale bevoegdheid een coördinerende en faciliterende rol op ten aanzien van het beleid van de Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheden aangezien zij een grote impact hebben op Brussel. Een coherent en doelgericht hoofdstedelijk beleid gedragen door de hele Vlaamse Regering is het meest effectieve middel om tot een daadkrachtig Vlaams beleid voor onze hoofdstad te komen, waar Nederlands,

gemeenschapsvorming, de ketenbenadering, het stimuleren van de zelfredzaamheid van de Brusselaars en de band Brussel-Vlaanderen centraal staan.

Met de specifieke middelen waar ik als Vlaams Brusselminister over beschik, investeer ik gericht in gemeenschapsversterkende projecten of organisaties. Om de hefboomwerking van die middelen te vergroten, stem ik nauw af met zowel de functioneel bevoegde ministers in de Vlaamse regering als met de VGC. Om die ambitie te realiseren, beschik ik vandaag over vier beleidsinstrumenten: het Vlaams Brusselfonds, dat een investeringsbeleid voert, werkingssubsidies aan partnerorganisaties, een toelage aan EVA Muntpunt en project- en impulssubsidies in het kader van de subsidielijn "Polsslag Brussel".

Vlaanderen werkt voor het Brusselbeleid samen met verschillende strategische partners. De Vlaams-Brusselse partnerorganisaties geven mee vorm aan het reguliere Vlaamse gemeenschapsbeleid in de hoofdstad. Zij weerspiegelen de grote domeinen van de gemeenschapsmateries zorg (welzijn, gezondheid en gezin), onderwijs, cultuur, jeugd, sport, media en vorming. Die Vlaams-Brusselse partnerorganisaties ontvangen subsidies om de volgende beleidsdoelstellingen te verwezenlijken:

1. een beleid voeren dat inspeelt op de Brusselse samenleving;
2. vormgeven aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen;
3. gestalte geven aan de Vlaamse Gemeenschap binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
4. een sterk en kwalitatief netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen uitbouwen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

In 2025 legde ik de lijst van de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties voor de komende regeerperiode vast. Op basis van mijn beleidsklemtonen en omwille van noodzakelijke besparingen besliste ik de structurele samenwerking met Kuumba en Studio Globo stop te zetten. De organisaties waarmee de samenwerking wordt verdergezet, zijn:

- 1° Brik - Student in Brussel vzw;
- 2° Vrije Universiteit Brussel (BRIO);
- 3° Brukselbinnenstebuiten vzw;
- 4° Huis van het Nederlands Brussel vzw;
- 5° Huis voor Gezondheid vzw;
- 6° Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg vzw;
- 7° Vlaams-Brusselse Media vzw (BRUZZ).

Met die partners sloot ik na intense gesprekken met ingang van 1 januari 2026 een vijfjaarlijkse beheersovereenkomst af. In de beheersovereenkomsten worden – naast de eigen opdrachten – een aantal belangrijke rode draden gelegd: de verbindende en emancipatorische kracht van het Nederlands, het bijdragen tot de ketenbenadering, het stimuleren van de zelfredzaamheid van de Brusselaars en het versterken van de band Brussel-Vlaanderen zijn een inherent onderdeel van de overeenkomsten. Daarnaast vraag ik ook aandacht voor de transversale beleidsthema's van de Vlaamse overheid (armoede, jeugd, integratie en inburgering, gelijke kansen). Al die intenties vinden hun weerslag in de beleidsplannen 2026-2030.

Met EVA Muntpunt werd een gelijkaardig traject afgelegd: een Beleidsplan 2026-2030 en een vijfjaarlijkse beheersovereenkomst, mee ondertekend door de VGC.

Het voor 2025 aangekondigde netwerkversterkend kennisuitwisselingsmoment, waarbij de partnerorganisaties hun beleidsplan aan elkaar toelichten en onderlinge win-winsituaties zoeken, wordt in het voorjaar 2026 georganiseerd.

OD 2.1: De Brusselnorm en Brusseltoets als onderbouw van het Vlaams investeringsbeleid in Brussel

Als richtsnoer en onderbouw van het investeringsbeleid om het Vlaams-Brussels netwerk te versterken, bevestigde deze Vlaamse regering opnieuw haar ambitie voor Brussel via de Brusselnorm. We kiezen er bewust voor om de Brusseltoets niet enkel als controle-instrument te hanteren, maar als hefboom om de relevante Vlaamse regelgeving en initiatieven die relevant zijn voor Brussel, doelgericht te ontwerpen en te optimaliseren. Zo zorgen we ervoor dat deze maatregelen niet alleen toepasbaar zijn in onze hoofdstad, maar ook daadwerkelijk het verschil maken.

Door de Brusselnorm en de Brusseltoets centraal te stellen, brengen we het belang van Brussel systematisch onder de aandacht in het Vlaams beleid. We stimuleren administraties en beleidsmakers om proactief te denken vanuit de Brusselse context, en moedigen hen aan om innovatieve oplossingen te ontwikkelen die inspelen op de unieke uitdagingen en kansen van Brussel.

Ik behoud de Brusselnorm als brug tussen het institutionele en reële kader van de hoofdstad. Ik handhaaf de globale ambitie om een aanbod te ontwikkelen van Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen voor 30% van de Brusselaars en daarbij ten minste 5% van de totale uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap in en voor de hoofdstad aan te wenden. In maart 2024 werd het GACB-rapport met de financiële cijfers van 2021 en 2022 gepubliceerd. De Brusselnorm (relancecijfers niet inbegrepen om een goede vergelijkingsbasis te hebben) bedroeg in 2021 5,28% en in 2022 5,06%. In 2025 bracht ik de cijfers van 2024 in kaart. In juni 2026 zal het tweejaarlijkse rapport met de cijfers van 2023 en 2024 worden gepubliceerd. In globo wordt de Brusselnorm behaald, wat niet wegneemt dat er voor bepaalde deeldomeinen, voornamelijk binnen Welzijn, nog een sterke inhaalbeweging noodzakelijk is: daar wordt de Brusselnorm immers niet gehaald.

Voor deze OD werden er geen middelen aangerekend.

OD 2.2: Het Vlaams Gemeenschapsaanbod als hefboom voor de toekomst van Brusselse jongeren

Vlaanderen streeft naar een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) voor kinderen en gezinnen. Dat betekent dat onderwijs, welzijn, jeugd, sport, cultuur en gezin samen met lokale partners één samenhangend verhaal vormen met het Nederlands als evidente voertaal en dagelijkse oefenkans, ook buiten de klas. BOA moet niet alleen kinderen, maar ook begeleiders stimuleren om Nederlands te gebruiken en te versterken in elke activiteit. Het Nederlands dient dus niet enkel als principe erkend, maar ook operationeel verankerd te worden in erkenning, subsidiëring, personeelsbeleid en monitoring. Centraal staat:

- Kinderen krijgen speel-, leer- en ontwikkelingskansen. Taalontwikkeling in het Nederlands is de rode draad: we focussen op taalrijke spel- en ontmoetingsmomenten, voorlezen en huiswerkbegeleiding in het Nederlands.
- Ouders kunnen werk, opleiding en gezin vlot combineren.
- Het aanbod is toegankelijk, met voldoende capaciteit.

In Brussel ontvangt de VGC meer dan 11.000.000 euro om dit Nederlandstalig aanbod mogelijk te maken - van organisaties en personeel tot deelnamegelden en infrastructuur - met bijzondere aandacht voor kwaliteitsvolle taalpraktijk in de dagelijkse werking. De Arteveldehogeschool brengt in opdracht van de VGC het aanbod in de 19 Brusselse gemeenten in kaart en stelt op basis van SWOT-analyses aanbevelingen voor de toekomst voor. Het nieuwe VGC-College zal in 2026 een kader ontwikkelen om die middelen efficiënt te besteden.

We volgen de implementatie van de principiële verplichting voor de openstelling van de schoolgebouwen buiten de schooluren verder op. Schoolgebouwen die voor het grootste deel worden gerealiseerd met middelen van de Vlaamse Gemeenschap moeten zoveel als mogelijk worden opengesteld voor hun omgeving. Het decretaal kader gaat uit van een grote redelijkheid met aandacht voor praktische haalbaarheid en bouwt voort op de bestaande bereidheid van scholen om hun schoolinfrastructuur ter beschikking te stellen. We stimuleren lokale besturen die een beleid opzetten dat het delen van infrastructuur door scholen actief ondersteunt. Zo willen we komen tot open scholen, waarbij kinderen met elkaar in contact komen door middel van taalrijke activiteiten en de kans krijgen hun talenten te ontdekken en te ontplooiën.

Partnerorganisatie Brik vormt het aanspreekpunt voor studenten van de Vlaamse hogescholen en universiteiten in Brussel en promoot Brussel als studentenstad door middel van digitale campagnes en acties naar laatstjaarsscholieren. Brik ondertekende in 2025 een intentieverklaring voor de inbeheername van een nieuw studentenhuus met 24 units in Jette dat – als het vergunnings- en bouwproces vlot verloopt – vanaf september 2027 in beheer zal kunnen worden genomen. Via het interne plan technieken en comfort ging Brik in 2025 verder met het verbeteren van de kwaliteit en het comfort van verschillende studentenhuizen. De verbeteringswerken in het Van Orley International Student House liepen door in 2025, waarbij zowel de eigenaar als Brik investeren. Ook in andere studentenhuizen worden – zoals voorzien – verdere renovaties doorgevoerd. Het aanbod gecontroleerde units op de Brusselse kotzoeker MyKot groeide verder in 2025 tot meer dan 4.500 koten. De Franstalige partnerorganisatie Plateforme Logement Etudiant zet de samenwerking binnen MyKot stop, maar Brik zal dat zelfstandig verder blijven beheren en uitbouwen de komende jaren. Brik verwerkte in 2025 de resultaten van de survey 'Op Kot in Brussel – editie 2024', met een publicatie van het rapport (verspreiding begin 2026). Deze eigen survey werd niet herhaald in 2025, gezien de bijdrage van Brik aan de survey 'Vlaamse monitor Studentenhuisvesting' waarvan de resultaten nog niet bekend zijn. 2025 vormde een scharnierjaar in de Brik-werking. Door de aangekondigde besparing vanuit de Vlaamse overheid moest op personeelsvlak geherstructureerd worden. Ook in de werking diende geschrapt en herschikt te worden met het oog op de volgende jaren. Het gratis festival Brussel Brost werd in 2025 voor de laatste keer georganiseerd. Dit was een financiële slokop en beantwoordde steeds minder aan de hedendaagse vrijetijdsbesteding van studenten.

Partnerorganisatie Studio Globo focuste ook in 2025 op het ontwikkelen van een genuanceerde beeldvorming over Brussel, de Brusselse samenleving en diversiteit bij zowel leerkrachten (in opleiding) als leerlingen. Ze doet dit onder meer aan de hand van het inleeftraject 'Over de Strepen' of de vorming 'Diversiteitslabo BXL'. In 2025 focuste de organisatie nog meer op het betrekken van de deelnemers bij de verschillende wijken en lokale Brusselse sociale initiatieven, bijvoorbeeld tijdens het 'Diversiteitslabo', tijdens de projectdag 'Brussel Beleven' en tijdens de buurtwandelingen uit het aanbod. De subsidie aan Studio Globo Brussel wordt vanaf 2026 stopgezet.

Gelet op de demografische realiteit van Brussel als 'jongste' gewest van het land en de resultaten van recent wetenschappelijk onderzoek over de uitdagingen waarmee jongeren in Brussel te maken krijgen, wil ik met de bestaande beleidsinstrumenten van het Vlaamse Brusselbeleid (Polsslag Brussel, het Vlaams Brusselfonds, Muntpunt en de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties) - en aanvullend op het bestaande werk van de Vlaamse vakadministraties en de VGC - nadrukkelijk focussen op nieuwe initiatieven die jonge Brusselaars sterker maken. De aangepaste subsidiekaders van Polsslag Brussel en het VBF (vanaf 1/4/2026) zullen sterk op die doelgroep focussen. Bij het VBF worden investeringen in kwaliteitsvolle jeugd- en sportinfrastructuur aangemoedigd. Sport- en verenigingsvoorzieningen bieden jongeren niet alleen een plek om samen te komen en zich fysiek en mentaal te ontwikkelen, maar bieden ook de kans om essentiële levensvaardigheden te verwerven, hun netwerk uit te breiden en een sterkere verbondenheid met hun gemeenschap te ervaren. Door te investeren in toegankelijke

sport- en ontmoetingsplekken wil ik vrijplaatsen creëren waar jongeren zich thuis voelen en zich kunnen ontplooiën. Ik investeerde in 2025 in de opstart en verdere uitbouw van Atelier TKT, een jongerenhub in het hart van Brussel. Het is een toegankelijke hub waar jongeren elkaar ontmoeten, studeren of samen projecten opzetten. Actieve betrokkenheid van jongeren, via coaching, vrijwilligerswerking, toeleiding naar opleiding en werk en mentaal welzijn staan daarbij centraal.

In 2021 startte de VGC met een hervormingstraject van het subsidiekader Brede School in samenspraak met de Vlaamse overheid. Hiertoe werd een brede bevraging uitgevoerd en verdiepende focusgroepen georganiseerd met verschillende stakeholders: coördinatoren, werkgevers, Brede Schoolstuurgroepen, partners, Vlaamse overheid, leerkrachten, ouders, gezinnen in kansarmoede, kinderen en jongeren. Vanaf midden 2024 verduurzaamde en versterkte de Vlaamse Gemeenschapscommissie, samen met de Vlaamse overheid, de werking van de Brusselse Brede Scholen binnen het nieuw goedgekeurde subsidiekader. 2025 was, na een transitieperiode, het eerste volledige jaar binnen het nieuwe kader.

Ik investeerde in 2025 ook in projecten die (kwetsbare) jongeren via buitenschoolse activiteiten en STE(A)M-projecten sterker maken. Enkele voorbeelden:

- In 2025 werd de werking van Homaar Brussel die eind 2023 van start ging, verder verankerd en structureel ingebed in het jeugd- en zorglandschap. Homaar Brussel is een groeiplek voor jongeren van 15 tot 23 jaar die emotioneel vastlopen. Omwille van de stijgende vraag werd een groeiplek in Brussel opgestart, aangepast aan de hoofd- en grootstedelijke noden, om zo innovatieve laagdrempelige zorg te bieden aan de Brusselse jongeren;
- Het TADA Alumni Center wordt een laagdrempelige ontmoetingsplek in het hart van Brussel waar alumni van TADA wekelijks terechtkunnen voor studie, advies en community-activiteiten. Het centrum bevordert participatie en veerkracht door jongeren te verbinden met elkaar, met buddy's (= mentoren voor de alumni) en met een breed netwerk van Nederlandstalige en Brusselse partners. Zo ondersteunt het alumni in hun verdere schoolloopbaan, hun stap naar werk en een actieve rol in de samenleving;
- Het project "Woorden worden werelden" van Gluon wil jongeren op een innovatieve manier oefenkansen bieden om hun Nederlandse taalniveau te versterken. Op school volgen ze Gluon workshops waar ze creatief aan de slag gaan met LLM's (Large Language Models) en prompt engineering in de Nederlandse taal;
- WONDERlab van de Erasmushogeschool Brussel creëert in het hart van Brussel een speelse, artistieke verrijkte leeromgeving voor jonge kinderen uit Nederlandstalige kleuterscholen. Samen met leerkrachten en gezinnen verkennen ze wetenschap, taal en samenwerking op een onderzoekende en verwonderende manier. Het project versterkt via educatie, ontmoeting en inclusie de sociale cohesie én de uitstraling van Brussel als open en lerende stad.

In 2025 vond een verkennend gesprek plaats tussen de VGC en Sport Vlaanderen over de subsidiemogelijkheden voor sportinfrastructuurprojecten gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Krachtlijn 1 en 2 van het Globaal Sportinfrastructuurplan Vlaanderen werd onverminderd verdergezet en er werd 10.000 keuro voorzien voor de subsidiëring van bovenlokale sportinfrastructuur waarbij projecten die gelegen zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die passen binnen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, beroep kunnen doen op een voorrangsregeling voor subsidiëring. Er werden in 2025 echter geen subsidieaanvragen voor bovenlokale projecten gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingediend.

Daarnaast voorzien ook de andere subsidiekanalen van Sport Vlaanderen zoals de decretale subsidieregeling voor de bouw van nieuwe publieke zwembaden of de ad hoc subsidieoproepen voor kunstgrasvelden en openwaterzwemmen in de mogelijkheid om infrastructuurprojecten gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest financieel te ondersteunen.

Op vlak van de uitdaging om voldoende kwalitatieve sportbegeleiders te vinden werd, onder impuls van Sport Vlaanderen en binnen de vernieuwde decretale doelstellingen van het tewerkstellingsdecreet, een vernieuwde samenwerking opgezet tussen Sportwerk Vlaanderen en de VGC. Daarbij lag nog meer nadruk op ondersteuning van de sportclubs en het creëren van een aan de Brusselse context aangepaste duurzame impact.

In 2025 stemde Sport Vlaanderen met de VGC af in functie van het nieuw decreet lokaal sportbeleid, waarbij de opdrachten en subsidiëeringsaanpak voor het sportbeleid binnen de VGC werd gewijzigd. VGC werd ondersteund vanuit het huidige decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid. Het nieuwe ontwerp van decreet biedt een nieuw ondersteuningskader, aangepast aan de huidige context.

De uitbouw van een Nederlandstalig sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad blijft een prioriteit om in Brussel zo veel mogelijk mensen kwalitatief aan het sporten en sportief bewegen te brengen. Naast de meerwaarde die sport op zich brengt, kan sport ook ingezet worden als middel voor de realisatie van andere doelen (Nederlandstalig karakter, integratie, sociaal welbevinden ...).

Het ondersteunen van de VGC voor de uitvoering van een beweeg- en sportbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft als doelstelling enerzijds het kwantitatief en kwalitatief versterken van de Nederlandstalige georganiseerde sport (= sportclubs) en anderzijds het sport- en beweegaanbod toegankelijk maken voor de bevolking met bijzondere aandacht voor diegenen die vanwege een of meer gemeenschappelijke persoons- of situationele kenmerken feitelijk ongelijke kansen hebben inzake sportparticipatie en voor wie bijgevolg een specifiek sport- en beweegbeleid noodzakelijk is.

In 2025 ondersteunde MOEV Brusselse scholen bij het uitbouwen van een duurzaam bewegingsbeleid en een gevarieerd bewegingsaanbod. Daarnaast versterkte MOEV de samenwerking tussen scholen, sportclubs en lokale besturen, waardoor leerlingen stimulansen kregen om de stap te zetten naar een gestructureerd sportaanbod. Die geïntegreerde aanpak bleef in 2025 een belangrijke hefboom om de sportparticipatie van Nederlandstalige jongeren in Brussel te verhogen.

OD 2.3: Een slagkrachtig inburgerings- en activeringsbeleid om de samenhang en zelfredzaamheid in Brussel te versterken

Qua werkzaamheidsgraad behoort Brussel tot de zwakste regio's van Europa. Bij de groep niet-Europese migranten doen we het opvallend slecht. Tal van sociale problemen kunnen we niet loskoppelen van de lage werkzaamheid en het gebrek aan kennis van het Nederlands in onze hoofdstad. Brussel heeft nochtans sterke troeven om het tij te keren, niet in het minst onze jonge, veelbelovende talentenpool en de ongeëvenaarde aantrekkingskracht die Brussel op bedrijven en instellingen uitoefent dankzij haar rol als hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa.

Ik ben me ervan bewust dat heel wat belangrijke hefbomen voor de activering van Brusselaars op gewestelijk en federaal niveau liggen. Hier in het Vlaamse Brusselbeleid echter geen aandacht voor hebben, zou de uitdagingen waar Brussel voor staat miskennen. Ik wil mijn rol als Brusselminister dan ook aanwenden om de nodige bruggen te slaan met het oog op een doeltreffend Vlaams-Brussels tewerkstellingsbeleid en parallel waar mogelijk flankerende maatregelen nemen, ook door de opstart van impulstrajecten via "Polsslag Brussel". Een voorbeeld: Tracé Brussel versterkt met het "Ik zoek, ik vind mijn traject" jongeren die uitvallen of dreigen uit te vallen uit het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs. Tracé helpt hen om hun schools traject verder te zetten of begeleidt hen naar de arbeidsmarkt.

Ook de VDAB blijft het activeringsbeleid in onze hoofdstad verder vorm geven:

- VDAB Brussel neemt deel (als partner en/of als deelnemer) aan verschillende events waar onderwijsprofessionals geïnformeerd worden over de afstemming onderwijs-arbeidsmarkt;
- VDAB Brussel stelt infrastructuur ter beschikking aan onderwijsprofessionals voor leerinhouden die betrekking hebben op de transitie onderwijs-arbeidsmarkt;
- Het activeringsbeleid en de bestrijding van de jongerenwerkloosheid is in Brussel een kernbevoegdheid van Actiris, dat hiervoor mede beroep doet op Tracé Brussel voor specifieke acties met leerlingen;
- Van zodra een jongere door Actiris gemandateerd wordt naar VDAB Brussel, neemt VDAB Brussel de taak op zich om de jongere te begeleiden: jobdoelwit bepalen, traject bepalen, opvolgen, kortst mogelijke weg naar een job...;
- Meer algemeen biedt VDAB Brussel kansen aan Brusselse werkzoekenden met een Nederlandstalig perspectief. Werkzoekenden kunnen hun (talige en technische) competenties versterken door het volgen van een beroepsopleiding bij VDAB Brussel en krijgen de nodige begeleiding in hun zoektocht naar een geschikte job;
- VDAB Brussel faciliteert ook de interregionale mobiliteit door Brusselse werkzoekenden toe te leiden naar het Vlaamse vacature-aanbod. Hiermee draagt VDAB tegelijk bij tot het activeringsbeleid in Brussel en het invullen van knelpuntvacatures in de Vlaamse Rand.

Ik vermeld ook nog dat er in het kader van het ToTaalplan Nederlands een werkgroep aan de slag gaat rond het thema “de weg naar een betere toekomst voor Brusselaars: focus werk en beroepsopleiding”. De doelstelling is de volgende: “Brusselaars beter en sneller werk laten vinden dankzij het Nederlands. Heel wat Brusselaars zijn op zoek naar werk en dat terwijl heel wat bedrijven en organisaties, zowel in Brussel als in Vlaanderen, op zoek zijn naar werkrachten met een bepaald taalniveau Nederlands. Zeker nu er een beperking komt van de werkloosheidsuitkering in de tijd, biedt het Nederlands meer dan ooit een springplank richting betere werk- en bestaanskansen voor Brusselaars”. Het is hierbij cruciaal dat arbeidsbemiddelaars goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden om Nederlands te leren of een beroepsopleiding te volgen met Nederlandstalig arbeidsmarktperspectief.

Ook in 2025 werden 4.000 Vlaamse inburgeringstrajecten voor Brusselse inburgeraars kosteloos voorzien, zowel voor verplichte als vrijwillige deelnemers. Samen met de minister bevoegd voor Integratie en Inburgering bekijk ik om meer inburgeraars tot ons inburgeringstraject toe te leiden met een specifieke focus op de Brusselse lokale besturen, een gerichte outreachende werving, een uitgebreide ambassadeurswerking en digitale en offline communicatie. De ambitie om de slagkracht van het Vlaamse inburgeringstraject in Brussel te verhogen is ook opgenomen in mijn ToTaalplan Nederlands Brussel.

OD 2.4: Streven naar een afgestemd Nederlandstalig zorg- en welzijns-, en gezinsaanbod in onze hoofdstad

Brussel kent een rijk en gevarieerd, maar sterk versnipperd welzijns- en gezondheidsbeleid, wat grote uitdagingen met zich meebrengt. Het is in de eerste plaats mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn en Zorg die hier samen met de VGC-, GGC- en COCOF-collegeleden rond zal moeten samenwerken. Als Brusselminister treed ik ondersteunend op en voer ik een flankerend beleid.

Vlaanderen ambieert een geïntegreerd Vlaams beleid in Brussel. Daarom stemmen we de verschillende Vlaamse initiatieven in de stad – zoals huis van het kind, kinderopvang voor baby's en peuters, buitenschoolse opvang, scholen, culturele centra en jeugd- en sportverenigingen – beter op elkaar af en brengen we zo de ketenbenadering maximaal in de praktijk.

Eind 2025 werd de opdracht en de financiering om het Huis van het Kind verder uit te bouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toegekend aan de VGC. Hiermee werd een

belangrijke stap gezet om de regie met betrekking tot de verschillende stappen in de ketenaanpak op elkaar af te stemmen.

Voldoende Nederlandstalig zorgpersoneel in Brussel blijft een belangrijk knelpunt. Ik focus verder op het aantrekken van Nederlandskundig zorgpersoneel en het verbeteren van de tweetaligheid van het huidige zorgpersoneel in Brussel zodat Nederlandstaligen in hun eigen taal zorg en ondersteuning kunnen krijgen (zie ook OD 1.1). Ik bekijk hoe er extra kan gecontroleerd worden op de correcte toepassing van de taalwetgeving in Brusselse zorgvoorzieningen en neem daarbij de beschikbaarheid van middelen, de nodige kwaliteitsnormen en subsidiëeringsvoorwaarden onder de loep. Ik doe dit waar nodig en mogelijk in overleg met de bevoegde Vlaamse ministers, de federale overheid en de GGC (zie ook OD 1.3).

Voor de uitwerking van dit beleid kan ik rekenen op twee partnerorganisaties op het terrein: het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (KWWZ) en het Huis voor Gezondheid.

Partnerorganisatie Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg fungeert als bruggenbouwer en expertisecentrum voor het Nederlandstalig welzijns- en zorgnetwerk in Brussel. De organisatie ging in 2025 verder aan de slag met oplossingen rond de personeelsschaarste in de sector. Het organiseerde intervisie tussen HR-medewerkers van verschillende sectororganisaties en privébedrijven rond tips & tricks voor het vinden en behouden van personeel. Met een intersectorale reflectiegroep werden juridische en praktische samenwerkingsmodellen voor personeelsdeling onderzocht. Ideeën als een gezamenlijke profielenbank en een stagevacaturebank zijn breed gedragen en zullen de volgende jaren verder uitgewerkt worden.

Het Brusselbad 2025 bracht 43 medewerkers en 12 sprekers samen uit diverse subsectoren. Het Brusselbad-programma biedt deelnemers duidelijke eyeopeners, onder meer over armoedecijfers en reikt een gestructureerde uitleg aan van het complexe institutionele kader van de Brusselse welzijnssector. Ook voor zij-instromers bood het programma overzicht, nieuwe contacten en essentiële basiskennis. Gezien de wachtlijst met geïnteresseerde deelnemers, zal het programma in 2026 twee keer worden aangeboden.

Het Kenniscentrum ondersteunde acht Brusselse organisaties bij infrastructuurvragen. De geboden ondersteuning was afhankelijk van de vraag: behoefteanalyse (afoetsing waar de werking infrastructureel nood aan heeft), stakeholdersbevraging om synergie met andere organisaties of buurt in kaart te brengen, onderzoek naar de ruimtelijke mogelijkheden van een site, participatief traject met medewerkers, opstellen van een masterplan, financiële haalbaarheidsstudie opmaken, hulp bij subsidiedossiers en overleg met overheden, selectie van toekomstige bewoners ... Ook in Vlaanderen kregen vijf organisaties infrastructurele begeleiding, dit in samenwerking met Inclusie Invest en Hefboom. Uit dit partnerschap kwam vzw Welzijnsbouwers tot stand.

Samen met de VGC en het Huis voor Gezondheid startte het Kenniscentrum WWZ een traject op om Brusselse knelpunten in de regelgeving in kaart te brengen. Via een open adviesmoment en gesprekken met organisaties verzamelden ze input en werkten thematische fiches uit. De thema's woonzorg, handicap en Vlaamse Sociale Bescherming staan centraal. Die nota, bezorgd aan departement Zorg, werd meegenomen als insteek voor verdere concrete besluitvorming.

Op mijn vraag bracht het Kenniscentrum WWZ het Vlaams erkend welzijnsaanbod in Brussel in kaart om hiaten te signaleren. Het ontwikkelde thematische dossiers die beknopt de Brusselse context en het Vlaamse aanbod schetsen in relatie tot de andere bevoegde overheden. Ook werkte het Kenniscentrum mee aan de 'Brusseltoets' voor nieuwe regelgeving rond palliatieve netwerken, op initiatief van het departement Zorg. Samen met

Omega, Topaz en het Huis voor Gezondheid bracht het de knelpunten en verbeterkansen in kaart en betrok het de Brusselse professionals.

Het Huis voor Gezondheid – dat in 2025 haar vijftienjarig bestaan vierde met een reflectiemoment – bouwde verder aan een Nederlandskundig zorgnetwerk in Brussel via twee strategische lijnen: focus op menskracht (deelwerking BO³NZ) en focus op samenwerking (deelwerking BruZEL). BO³NZ bleef studiekeizers – zowel generatiestudenten als zij-instromers – motiveren om voor een zorgopleiding te kiezen én om Brussel te zien als studeer-, stage- en werkplek via studiekeuzebeurzen, H(Health)-team workshops, inleefmomenten en casuswandelingen. Die worden zowel voor zij-instromers als voor studenten en Brusselse toelidingsorganisaties georganiseerd. Via de campagne 'Zorgen in Brussel' werden Nederlandstalige zorgprofessionals zichtbaar gemaakt en potentiële instromers geïnspireerd. Verschillende zorgprofielen werkten hieraan mee, waaronder een psycholoog, vroedvrouw, hoofdverpleegkundige, arts-specialist en huisarts. De geplande jobbeurs ging in 2025 niet door, maar werd bewust hervormd richting een nieuw evenement in 2026.

Naast instroom focuste BO³NZ in 2025 sterk op de kwaliteit van stages en het behoud van zorgprofessionals in Brussel, bijvoorbeeld door de organisatie van stagementoraten uit verschillende sectoren. Ook de coördinatie van de mentorenopleiding voor Brussel nam BO³NZ op zich. Rondetafelgesprekken over kwalitatieve stageplaatsen in Brusselse woonzorgcentra leidden tot de voorbereiding van concrete acties, waaronder de verdere implementatie van het Stagecharter en ondersteunende instrumenten voor stagecoördinatie.

Ook in 2025 konden individuele zorgverleners bij BO³NZ terecht. Zo vonden er 5 startersgesprekken plaats en 3 praktijken kregen begeleiding rond praktijkvorming en de opstart van een multidisciplinaire werking. Er waren ook multidisciplinaire overlegtrajecten (medisch-psychologisch en medisch-kinesitherapeutisch) waarbij werd onderzocht hoe deze trajecten nog sterker interdisciplinair kunnen worden opgezet.

Tot slot organiseerde het Huis twee reeksen Empathisch Nederlands (in totaal 17 deelnemers) en twee reeksen Empathisch Frans voor Nederlandstalige zorgverleners (40 deelnemers). De evaluaties waren zeer positief en bevestigden de meerwaarde van die opleidingen voor professionele communicatie in een meertalige Brusselse zorgcontext.

OD 2.5: Brussel toont zich als hoofdstad van de Vlaamse cultuur

Op basis van de resultaten van de voorstudie werd in 2025 gewerkt aan een ontwikkelingstraject en werden de prioritaire acties bepaald om van het Amerikaans Theater een bruisende culturele en gemeenschapsvormende pool in Brussel te maken. In afwachting van de oplevering van de studie en eerste werkzaamheden zorgden we, op basis van het samenwerkingsakkoord, voor een tijdelijke invulling van het gebouw.

We bleven in 2025 het Paleis voor Schone Kunsten/Bozar ondersteunen voor een selectie van initiatieven die de aandacht vestigen op Vlaamse kunstenaars en organisaties en hun zichtbaarheid verhogen.

We engageerden ons om, via o.a. EUNIC Cluster Brussel, internationale presentatie- en netwerkkansen te scheppen voor de Vlaamse culturele sector en de band met het internationale netwerk in Brussel te versterken.

In 2025 werd de samenstelling van de Interministeriële Conferenties herschikt. Er was in 2025 nog geen vergadering van de nieuwe Interministeriële Conferentie Cultuur, Sport, Jeugd en Erfgoed. We versterkten de duurzaamheid van samenwerkingsprojecten tussen culturele spelers uit de Vlaamse en Franse Gemeenschap in Brussel via het werkprogramma tussen de twee gemeenschappen. In 2025 was Flagey het toneel van een

inspirerende ontmoetingsdag tussen actoren uit beide gemeenschappen waar zowel terug als vooruit werd geblikt op de samenwerking, mede in Brussel.

Ik wil ook zo veel mogelijk Vlamingen enthousiasmeren om Brussel te ontdekken, net zoals we Brusselaars de rest van Vlaanderen moeten leren kennen. Partnerorganisatie Brukselbinnenstebuiten heeft de ambitie om Brusselaars en bezoekers uit voornamelijk Vlaanderen, de stad en het begrip stedelijkheid beter te doen begrijpen, voornamelijk door de organisatie van stadstours, thematisch of wijkgericht.

Brukselbinnenstebuiten verzorgde in 2025 in totaal 704 stadsverkenningen, een daling met een kleine 10 procent ten opzichte van 'recordjaar' 2024: 460 Brukseltours en 244 Stapstadstours. De daling, in het voorjaar, heeft vermoedelijk te maken met de negatieve berichtgeving over de stad (druggeweld) en met meerdere stakingen van het openbaar vervoer. De inkomsten van de tours voor individuele deelnemers stegen met meer dan een derde, vooral omdat er meer tours op het programma werden gezet.

Brukselbinnenstebuiten gidste een vijftigtal keer de speciale tours voor cursisten Nederlands: tours in het stadscentrum of in de Koningswijk die aansluiten bij resp. 1, 2 en 3 taaliconen en die de cursisten ook zelf de kans geven om te spreken. Andere grotere gidsprojecten zijn de Woontours voor Wonen in Brussel, de Street-Arttours voor de stad Brussel, verkenningen in het Warandepark na Boterhammen in het Park, rondleidingen in het kader van de Heritage Days ... In het project Twee (t)huizen, één gids (samen met FMDO) volgde een groep van tien geïnteresseerde Brusselaars met buitenlandse wortels een uitgebreid en langdurend traject om in de stad te gidsen. In Brussel stap voor stap, een samenwerking met Citizenne in het kader van VGC-Connect, krijgen Brusselse inburgeraars de kans om de stad en verschillende interessante instanties te leren kennen. Ze gaan met Nederlandskundige Brusselaars met diverse (socio-economische) achtergronden op stap in verschillende Brusselse wijken.

Het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba streefde er in 2025 als partnerorganisatie naar een brug te slaan tussen de Vlaamse cultuur en de diverse Afrikaanse culturen in en buiten onze hoofdstad. Kuumba steunt op heel wat vrijwilligers en op 3 pijlers: ontmoetingshuis, cultuurhuis en huis van educatie en expertise. Het aanbod, waaronder taallessen, workshops en wijkwandelingen in Brussel, werd verder uitgebouwd en gepromoot, zowel binnen als buiten Brussel. Als cultureel centrum bleef Kuumba werken aan het versterken van de rol als brug tussen de reguliere Vlaamse Brusselse sector en de Afrikaanse diaspora. De organisatie bood nieuwe artistieke podiumkansen en versterkte de samenwerking met partners zoals Afrika Museum, Muntpunt en Zinnema. Veel aandacht ging naar vrouwen en jongeren. Binnen het project 'Durf' stimuleerde Kuumba het Nederlands bij jongeren via kunst en cultuur. Binnen de rol als expertisecentrum speelde Kuumba in op de groeiende interesse in dekolonisatie door samen te werken met onder andere het Afrika Museum en Aanstokerij aan een educatief aanbod. De bottom-up benadering blijft bij Kuumba steeds centraal staan: projecten en activiteiten vertrekken vanuit de leden en worden mee door hen gedragen. De vrijwilligers blijven een rol spelen in het realiseren van de werking.

Instrumenten

Om in te spelen op de doelstellingen zoals geformuleerd in OD 2.2 tot en met OD 2.5 beschik ik – naast de werkingssubsidies aan de partnerorganisaties – over twee belangrijke instrumenten: het Vlaams Brusselfonds en Polsslag Brussel.

Naast de vermogensrechtelijke verplichtingen en infrastructuurprojecten voor de gebouwencomplexen van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel, zette ik in 2025 het tot nu toe gevoerde investeringsbeleid voor Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen verder met het Vlaams Brusselfonds, weliswaar binnen de beperkingen van de zeer krappe budgettaire context. Dat gebeurde tot eind 2025 via een

richtlijnenkader met zeven combineerbare krachtlijnen, waaronder duurzaamheid en toegankelijkheid. Een voorbeeld van een investeringsproject uit 2025 is 'Plek' een jonge, multidisciplinaire huisartsenpraktijk en centrum voor gezondheid in de Lakensestraat. Er werken naast de huisartsen ook psychologen, kinesisten, een diëtist, osteopaat, psychiater, seksuoloog en logopedist. Plek breidde dankzij het Vlaams Brusselfonds uit met zes nieuwe kabinetten, een onthaal en een wachtzaal en kon zich zo verder ontwikkelen tot een zorgknooppunt. Sinds 2024 is het ook mogelijk om binnen het Vlaams Brusselfonds een éénmalige projectsubsidie van maximaal 30 keuro aan te vragen voor het inhoudelijk, financieel, architecturaal of juridisch uitdiepen van een nieuw intersectoraal samenwerkingsverband. In 2025 werd zo een eerste subsidie toegekend aan Het Pand, een experimenteerplek voor jongeren in de Dansaertstraat waar ze kunnen groeien door te doen, ideeën uit te werken en mekaar kunnen ontmoeten in een laagdrempelige instuifruimte. Om deze plek te ontwikkelen werken verschillende organisaties (in een eerste fase Participo Vlaams Brabant-Brussel, Kazou en Christelijke Mutualiteiten) samen.

De projectoproep 'gemeenschapsinfrastructuur als broedplek in Brussel' leidde tot de financiering van twaalf broedplekken die ook in 2025 nog steeds in ontwikkeling waren en opgevolgd werden. Vzw Architecture Workroom Brussels zette in 2025 een (inter)nationale praktijkleeromgeving op voor sociaal-maatschappelijke infrastructuur waaruit (begin 2026) een doorbraakgids met concrete aanbevelingen zal voortvloeien, die als inspiratiegids kan dienen voor andere Vlaamse infrastructuurfondsen en voor de VGC.

In 2025 is gestart met de evaluatie en bijsturing van het richtlijnenkader van het Vlaams Brusselfonds, met als doel dit te finaliseren in 2026 en verder te bouwen op de beleidsnota, met een scherpere focus op bijvoorbeeld jeugd- en sportinfrastructuur, zodat de keten wordt versterkt.

Ik investeer niet enkel in grote instellingen en structuren, maar ook in hoofdstedelijke initiatieven en exemplarische projecten die het Nederlandstalige stedelijke weefsel en de banden tussen Brussel en Vlaanderen versterken. Met de in 2021 vernieuwde subsidielijn 'Polsslag Brussel' bood ik ook in 2025 de nodige ondersteuning. In 2025 werden er 73 dossiers ingediend waarvan er 52 (71%) tot een subsidietoekenning leidden. Ter vergelijking: in 2024 waren dat er 66, waarvan er 53 (80%) tot een effectieve subsidietoekenning leidden. Via intensieve dossierbegeleiding kanaliseren we de aanvragen, wat meteen ook het relatief hoog aantal gunstige dossiers verklaart. De nieuwe stijging van het aantal aanvragen bewijst dat de subsidielijn 'Polsslag Brussel' een grote aantrekkingskracht uitoefent op het Vlaams-Brusselse werkveld.

Uitgesplitst hadden 27% van de gunstige dossiers een gemeenschapsoverschrijdende dimensie en 54% van de dossiers een impulslogica. Het feit dat ongeveer de helft van de dossiers intussen een impulslogica vertoont (in de jaren 2020-2022 was dit ongeveer 35%) is een uitvloeisel van het voornemen om de reële impact van de subsidielijn te verhogen, vermits die (opstart)werkingen nadien (veelal) verankerd worden en blijven bestaan. Mooie voorbeelden daarvan zijn de werking van vzw Debateville (naschoolse debat- en spreekvaardigheidsateliers) die vanaf 2025 via het Jeugddecreeet wordt opgevangen en de werking van Cultureghem die vanaf 2026 via het Decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk structureel wordt gefinancierd. Ingedeeld volgens categorie waren er 8 dossiers (15%) met een primaire focus op de versterking van de banden tussen Brussel en Vlaanderen, 24 dossiers (46%) vormen een hoofd- en grootstedelijk project dat de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen bevordert en 20 dossiers (39%) categoriseren we als stadsinnovatief project dat het maatschappelijk weefsel, de samenhang en de leefbaarheid van onze hoofdstad versterkt. Natuurlijk vervulden veel projecten ook doelstellingen uit de andere categorieën dan hun primaire categorie.

In 2026 vernieuw ik de subsidiegids op basis van de krachtlijnen van mijn Beleidsnota waarbij in het bijzonder de versterking van het Nederlands centraal komt te staan. In 2025 sloten we opnieuw een overeenkomst met vzw Inter af met als doel 16 gesubsidieerde festivals te screenen op toegankelijkheid. Ook in 2026 zal ik die kans blijven aanbieden.

Voor de realisatie van OD 2.2 tot en met OD 2.5 werden de volgende middelen aangerekend.

De projectsubsidies 'subsidielijn Polsslag Brussel' staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT.

In 2025 werden werkingssubsidies toegekend aan de volgende Vlaams-Brusselse partnerorganisaties, ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT:

- Brik: 1.842 keuro
- Brukselbinnenstebuiten: 225 keuro
- Studio Globo: 149 keuro
- Huis voor Gezondheid: 505 keuro
- Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg: 229 keuro
- Kuumba: 139 keuro

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving in 2025 een werkingssubsidie van 705 keuro voor Brede School in Brussel, ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT.

De middelen voor het Vlaams Brusselfonds staan ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI5EX-IS.

Zie onder 1.4 Budgettair kader.

OD 2.6: De verdere uitbouw van EVA Muntpunt als vlaggenschip van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel

Muntpunt is de grootstedelijke openbare bibliotheek en het lees-, leer- en infopunt Nederlands van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. 2025 was het laatste werkingsjaar van het Beleidsplan 2021-2025. Enkele markante resultaten:

- In 2025 ontving Muntpunt 566.704 bezoeken, telde het 15.685 actieve leden en organiseerde het 2032 activiteiten met 43.541 deelnemers, in samenwerking met 179 partnerorganisaties. Die cijfers benadrukken de rol van Muntpunt als centrale ontmoetingsplek én als partnerplatform voor het Nederlandstalige netwerk in Brussel. Vanuit die brede publiekswerking bracht Muntpunt organisaties, initiatieven en publiek samen rond informatie, leren, cultuur en ontmoeting. Het jaar vormde bovendien een belangrijk scharniermoment, met het aflopen van het huidige beleidsplan en de voorbereiding van een nieuwe werkingsperiode;
- Muntpunt fungeerde voor Brusselaars als een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen over leven, leren en vrije tijd in de stad, in nauwe samenwerking met partners uit cultuur, welzijn, onderwijs en arbeidsmarkt. Zo werd voor informatie en toeleiding onder meer samengewerkt met het Huis van het Nederlands Brussel, de VDAB, CAW Brussel, VGC ConNect en BON. De wegwijswerking aan de balie werd aangevuld met outreachende initiatieven en mobiele infobalies, vaak georganiseerd samen met partnerorganisaties. Ook de toeleiding naar cultuur en vrije tijd via Paspartoe kreeg vorm binnen een breed netwerk van aanbieders;
- Muntpunt focuste sterk op Brussel als cocreatieve stad, door partners actief samen te brengen rond gedeelde stedelijke uitdagingen. Via projecten en gespreksavonden werkte Muntpunt samen met onder meer De Krook, de Bibliotheek Permeke, de VUB, Odisee en de Erasmushogeschool Brussel;
- De Vlaamse feestdag groeide verder uit tot een breed stadsfeest, gedragen door een divers partnerschap van cultuur-, jeugd- en middenveldorganisaties, met een prominente rol voor jongeren en jonge makers;
- Leesbevordering vormde een kernopdracht binnen de werking en werd uitgewerkt in nauwe samenwerking met de Brusselse bibliotheken, OBIB en partners zoals Passa Porta en Iedereen Leest. Campagnes, festivals en activiteiten boden ruimte aan gedeelde verhalen, maatschappelijk debat en onderbelichte perspectieven, telkens vanuit een netwerkgerichte aanpak;

- Ook als leerplek voor levenslang leren werkte Muntpunt samen met partners aan een complementair aanbod rond digitale vaardigheden, taalverwerving en creatief leren. Het Digipunt kreeg vorm in samenwerking met INTEC Brussel, terwijl De Grid functioneerde als maak- en leerplek in samenwerking met media- en cultuurpartners zoals BRUZZ en Growfunding;
- Tot slot ontwikkelde Muntpunt zich verder als inclusieve derde plek, waar partners ruimte vonden om activiteiten te organiseren, doelgroepen te bereiken en expertise te delen en droeg het in verschillende vormen bij aan een netwerk kennisdeling (waaronder legio congressen, lerende netwerken en de Vlaams-Brusselse Trefdag). Zo nam Muntpunt een actieve, verbindende rol op binnen het Nederlandstalige netwerk in Brussel.

Vzw Muntpunt ontving in 2025 een toelage van 2.881 keuro ingeschreven op begrotingsartikel SJ0- SJ0-1SGI2EW-IS.

Zie onder 1.4 Budgettair kader.

OD 2.7: BRUZZ als stem van de Vlaamse Gemeenschap

BRUZZ is en blijft het informatieplatform bij uitstek voor het uitgebreide Vlaams-Brusselse netwerk. 2025 was het laatste werkingsjaar van het Beleidsplan 2021-2025. Het jaar werd gekenmerkt door intensief werk aan het nieuwe Beleidsplan en de bijhorende beheersovereenkomst, maar ook door belangrijke organisatorische en financiële keuzes. Tegelijk kende de redactie een sterk journalistiek jaar waarin BRUZZ haar rol als referentiemedium voor Brussel verder bevestigde. Enkele markante resultaten:

- 2025 was een jaar van financiële bijsturing. Na het deficit in 2024 en in het licht van de beslissing om de subsidies voor BRUZZ te verminderen, werden verschillende maatregelen genomen om de werking financieel duurzaam te houden. In de loop van het jaar werden een audit en meerdere efficiëntie-ingrepen doorgevoerd, zowel op het vlak van werking als personeelsinzet;
- In 2025 werd er gewerkt aan een actualisatie van de governance van de organisatie. Er werd gestart met de voorbereiding van nieuwe statuten en een nieuw intern reglement, die zullen leiden tot een vernieuwd bestuur in 2026;
- Op journalistiek vlak kende BRUZZ een sterk jaar. De actualiteit in Brussel – zowel politiek als maatschappelijk – zorgde voor een intensieve nieuwsagenda waarin BRUZZ zijn rol als stedelijk nieuwsmedium ten volle kon opnemen. De redactie bracht een brede mix van nieuws, duiding en achtergrondverhalen over de hoofdstad en wist daarmee een groot publiek te bereiken via de verschillende kanalen van BRUZZ. Tegelijk werd BRUZZ steeds vaker opgepikt door andere media als referentiebron voor Brusselse actualiteit. Door de combinatie van lokale verankering, crossmediale productie en gespecialiseerde kennis van de Brusselse context versterkte BRUZZ in 2025 verder zijn positie als het referentiemedium voor Brussel.

De vzw Vlaams-Brusselse Media ontving in 2025 een subsidie van 6.500 keuro ingeschreven op begrotingsartikel SJ0- 1SGI2EB-WT.

Zie onder 1.4 Budgettair kader.

OD 2.8: Kennisopbouw en kennisdeling over Brussel initiëren en ondersteunen

De (cijfermatige) onderbouwing van het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel is essentieel. Instellingen zoals BRIO (Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum) en instrumenten zoals de Cijferbank Brussel, de Taalbarometer, onderzoeksnota's vanuit de administratie en de rapporten van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel vormen een sterke basis. Vertrekkende van die feiten kan een actief informatie- en communicatiebeleid richting Vlaanderen worden gevoerd.

Sinds de lancering begin 2025 brengt Cijferbank Brussel actuele statistieken en duiding samen in één toegankelijke website. De cijferpagina ontsluit het meest recente

cijfermateriaal over thema's zoals armoede, demografie, integratie, onderwijs, werk en zorg. De gebruiker kan er via meer dan 100 cijferreeksen makkelijk de Brusselse gemeenten, Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met elkaar vergelijken met behulp van interactieve kaarten en grafieken. De themapagina's bevatten duiding en achtergrondinfo bij de cijfers. De gebruiker vindt er korte, heldere inleidingen over armoede, demografie, integratie, onderwijs, werk en zorg. Wie daarna nog meer wil weten, kan per thema vlot een reeks relevante publicaties uit de BRIO-databank raadplegen. Samen met BRIO blijft het team Coördinatie Brussel en Vlaamse Rand instaan voor de permanente actualisering van deze databank.

In 2025 werkte mijn administratie verder aan een onderzoeksrapport over de 'Ervaringen met/opvattingen over Brussel bij Vlamingen'. In samenwerking met Statistiek Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd een vragenlijst voorgelegd aan een representatief staal van volwassen inwoners van het Vlaams Gewest via het online TSS-panel (The Social Study). Die actuele inzichten over de ervaringen met en opvattingen over Brussel bij Vlamingen kunnen ons helpen om scherper in te spelen op de verbinding tussen Vlaanderen en Brussel.

Via de samenwerking met onderzoeksgroep BRIO schakelde ik ook een academische partner in om de kennis over Brussel te vergroten. Dat gebeurt met tweejaarlijkse focusthema's met specifieke beleidsrelevantie die in overleg met administratie en kabinet bepaald worden. In 2025 organiseerde de onderzoeksgroep de studiedag "Het vrijetijdsaanbod in Brussel, een hefboom tot sociale cohesie" en werden er vier onderzoeksfiches over Brussel gepubliceerd. Verder werd het tweejaarlijkse thema "Vrijetijdsbesteding als hefboom voor sociale integratie in Brussel" afgerond en bleef BRIO wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over de Vlaamse Rand samenbrengen en ontsluiten via de BRIO-website: www.briobrussel.be. Het volgende tweejaarlijkse thema richt zich op het gebruik van het Nederlands in Brusselse ziekenhuizen.

BRIO ontving in 2025 een subsidie van 120 keuro ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT.

Voor de realisatie van OD 2.8 werden op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT ook algemene werkingskosten aangerekend.

Zie 1.4 Budgettair kader.

OD 2.9: De kennis over Brussel bij een breed publiek bevorderen en bijdragen aan de uitwisseling van goede praktijken

Eén van de kerntaken van het Brusselbeleid is om de banden tussen Vlaanderen en de hoofdstad aan te halen en het imago van de stad te versterken door de kennis over en de toegankelijkheid tot de hoofdstad te verhogen. Ik zet dat beleid onverminderd verder. Veel door het Brusselbeleid ondersteunde organisaties werken onrechtstreeks aan een positieve beeldvorming over Brussel. Sommige organisaties focussen daar specifiek op zoals Muntpunt, BRUZZ, Brukselbinnenstebuiten en BRIO. Vanuit hun respectieve werkingen zorgen zij voor een unieke combinatie van wetenschappelijke informatie, hard nieuws, laagdrempelige informatie en reële kennismakingsprojecten via stadsverkenningen. Ook zij zetten hun werking daarrond verder. Ik verleende ook een tweede impulssubsidie aan de stadstoeristische organisatie Bazaar Trottoir.

Het Vlaams-Brussels merkenbeleid bleef in 2025 behouden. Op 14 oktober 2022 herbevestigde de Vlaamse Regering de afspraken over de huisstijl en het merkbeleid 'Vlaanderen' via een mededeling en een update van de omzendbrief. Voor Brussel werd de bestaande situatie bevestigd dat er wordt gewerkt met een combinatie van het N-logo en het logo Verbeelding Werkt. In totaal dragen nu 441 instellingen van het Nederlandstalig netwerk in Brussel het logo van de Vlaamse overheid; 440 instellingen dragen het N-logo (of een alternatief).

Op 23 september 2025 werd in het Herman Teirlinckgebouw de vijfde Trefdag voor de Vlaams-Brusselse partnerorganisaties georganiseerd met dezelfde doelen als de vorige edities: organisaties elkaar laten ontmoeten en onderlinge bruggen bouwen, de kennisdeling tussen de organisaties versterken door het delen van goede praktijken en de banden tussen netwerk en beleid versterken door onderlinge informatie-uitwisseling. Er waren in totaal 220 aanwezigen die 147 die organisaties vertegenwoordigden. Voor het eerst namen er ook organisaties uit de Vlaamse Rand deel. Ook in 2026 organiseren we een evenement dat Vlaams-Brusselse organisaties samenbrengt.

Ten slotte blijf ik de personeelsleden van de Vlaamse overheid in contact brengen met Vlaamse initiatieven in onze hoofdstad zodat ze een ambassadeursfunctie kunnen vervullen in Vlaanderen. In 2025 werd de docufilm "Rupture" van BRUZZ aan het personeel aangeboden, net als een wandeling van Brukselbinnenstebuiten "Toegangen tot Thurn & Taxis".

Voor de realisatie van OD 2.9 werden op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT ('algemene werkingskosten') aangerekend.

Zie 1.4 Budgettaire kader.

1.3 SD 3: Samen met andere beleidsmakers aan de slag voor Brussel om een betere en meer leefbare stad te maken

Als Brusselminister wil ik van Brussel een betere en meer leefbare stad maken. Ik wil een antwoord bieden op de vele sociale uitdagingen waar we in Brussel voor staan. In een stad waarin een veelheid aan overheden bevoegdheden uitoefenen en soms delen, is samenwerking en overleg daarbij essentieel. Brussel laat nog veel van haar potentieel onbenut. Vaak is dat omdat veel overheden bevoegd zijn en dat maar weinigen erin slagen een gemeenschappelijk project tot stand te brengen. Nu er eindelijk een nieuwe Brusselse Regering is, hoop ik vanaf 2026 volwaardige gesprekken te kunnen voeren. Het blijft één van mijn hoofddoelstellingen om minstens op projectniveau tot een goede samenwerking te komen met andere overheden die actief zijn in onze hoofdstad.

OD 3.1: Een hecht partnerschap met de VGC ter versterking van een integraal Vlaams beleid voor Brussel

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) blijft de prioritaire partner voor het gemeenschapsbeleid van de Vlaamse Regering in het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad. Een duurzaam en constructief partnerschap tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC gestoeld op respect en vertrouwen, staat voorop. Een sterk beleids- en beheersinstrumentarium voor de VGC vormt de noodzakelijk onderbouw. Door het uitblijven van een nieuwe regering, was de VGC het hele jaar 2025 in lopende zaken. Naast het administratieve (GACB) en parlementaire (samenwerkingscommissie) overleg moet er gestructureerd politiek overleg plaatsvinden tussen de Vlaamse Regering en het VGC-college om te zorgen voor een afgestemd Vlaams beleid in onze hoofdstad met duidelijke doelstellingen en klare taakafspraken.

Ook in 2025 vervulde ik mijn brugfunctie door – zoals de Bijzondere Brusselwet voorschrijft – de collegevergaderingen van de VGC systematisch bij te wonen. Door de langdurige en uitzonderlijke situatie in Brussel zonder nieuw college in volheid van bevoegdheid, kon de VGC geen nieuw meerjarenplan met nieuwe beleidsdoelstellingen en de bijbehorende budgettaire planning voor de nieuwe bestuursperiode opmaken. Ik paste het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2020 over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aan zodat het lopende meerjarenplan jaarlijks met een jaar verlengd kan worden zolang het college nog niet in zijn nieuwe samenstelling werd geïnstalleerd.

Zonder exhaustief te zijn, zie ik vele kansen waarbij VGC zal kunnen bijdragen aan een sterk Vlaams beleid: meer nadruk op het Nederlands bij de inrichting van BOA-aanbod, het versterken van de effectieve didactiek Nederlands in de klassen en het opleiden tot taalcompetente begeleiders in de vrijetijdssector, ouders nog meer stimuleren en aanspreken op het nemen van hun verantwoordelijkheden in het belang van de schoolloopbaan van hun kinderen, de realisatie van extra Vlaamse inburgeringstrajecten, de gemeenschapscentra als hub om Nederlands te leren, oefenen en gebruiken.

De GACB volgt de implementatie en opvolging van de Brusselnorm en de Brusseltoets op. In 2025 bracht ik de cijfers van de Brusselnorm (begrotingsjaar 2024) in kaart (financiële norm, 5%). In het voorjaar 2026 wordt het rapport met de cijfers van 2023 en 2024 gepubliceerd. Ik blijf ook de Brusseltoets monitoren (zie OD 2.1). Naast het formele overlegplatform van de GACB, organiseren de administraties parallel overlegmomenten om de informatie-uitwisseling, kennisdeling en samenwerking tussen de VGC en VG op ambtelijk niveau te versterken. Omwille van de lopende zaken van de VGC kwam de GACB in 2025 niet samen noch formeel noch informeel. Nu het nieuwe VGC-bestuursakkoord er is, zullen de VGC-leden het bestuursakkoord binnen de GACB komen voorstellen aan de Vlaamse collega's (mei 2026). De GACB kan ook een rol spelen als informatie- en uitwisselingsplatform bij de uitvoering van het ToTaalplan Nederlands Brussel.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving in 2025 een dotatie van 30.954 keuro en een investeringssubsidie van 1.116 keuro voor gemeenschapsinfrastructuur, aangerekend op begrotingsartikel SJ0-1SGI2EA-WT.

Een werkingssubsidie van 705 keuro voor Brede School in Brussel werd aangerekend op SJ0-1SGI2EB-WT.

Zie onder 1.4 Budgettair kader.

OD 3.2: Effectief overleg en samenwerking met andere overheden in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Als Vlaamse minister bevoegd voor Brussel zie ik het als mijn taak om een brug te slaan tussen Vlaanderen en de diverse overheden die in Brussel actief zijn. Het politieke landschap in Brussel is complex, met verschillende overheden die elk hun eigen agenda's en prioriteiten hebben. Mijn benadering is er één van pragmatisme en resultaatgerichtheid, waarbij ik streef naar duidelijke afspraken en werkbare oplossingen, zonder te verzanden in logge structuren of intenties zonder vervolg. Het uitblijven van een Brusselse Regering met volle bevoegdheden, zorgde ervoor dat de grote maatschappelijke uitdagingen in onze hoofdstad ook in 2025 niet doortastend werden aangepakt, wat ik erg betreurt. Zonder hiermee exhaustief te willen zijn, zie ik nochtans mooie kansen voor concrete samenwerkingen rond thema's zoals de activering van jongeren, de aanpak van spijbelgedrag, het Brussels opleidingsaanbod en de arbeidsmarkt in de Vlaamse Rand... Mijn doel is om samenwerking op deze vlakken te vertalen in tastbare resultaten die zowel Brussel als Vlaanderen ten goede komen.

In 2025 schonk ik bijzondere aandacht aan de samenwerking met de Brusselse lokale besturen. Als Brusselse gemeenten onvoldoende aanbod aan Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen inrichten of ondersteunen, is het belangrijk dat de VGC optreedt als gangmaker om hen hieraan te herinneren zodat ze hun verantwoordelijkheid nemen en dat in het belang van de Brusselaar. Zelf deed ik in 2025 een "Ronde van de 19 gemeenten" van Brussel, waarbij ik nagenoeg alle Brusselse gemeentebesturen bezocht om te kijken hoe we de Nederlandstalige dienstverlening kunnen ondersteunen en versterken. Ik stel vast dat er bij veel lokale besturen bereidheid is om samen te werken, al verschilt de concrete inzet voor het Nederlands sterk van gemeente tot gemeente. Ik stelde intussen een inventaris op van de contactgegevens van ambtenaren en politici binnen de Brusselse gemeentebesturen die betrokken zijn bij de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van beleid met betrekking tot de Vlaamse

gemeenschapsbevoegdheden. Ik verzamel die gegevens om de betrokken actoren op regelmatige basis te kunnen informeren over initiatieven en beleidsontwikkelingen die door de Vlaamse Regering – en meer specifiek door de minister bevoegd voor Brussel – worden genomen. Een correcte en up-to-date adressenlijst stelt ons in staat om de informatie-uitwisseling efficiënt te laten verlopen en de samenwerking verder te versterken.

Zoals de Bijzondere Brusselwet het voorschrijft, blijf ik ernaar streven om effectief aanwezig te zijn bij de vergaderingen van de GGC.

Voor deze OD werden er geen middelen aangerekend.

OD 3.3: Een betere band tussen Brussel en Vlaanderen begint in de Vlaamse Rand

Brussel en de Vlaamse Rand staan steeds vaker voor dezelfde maatschappelijke uitdagingen. Dat hoeft niet te verwonderen, want mensen bewegen zich voortdurend van de ene regio naar de andere. Tal van inwoners uit de Vlaamse Rand maken gebruik van diensten in Brussel, en omgekeerd trekt Vlaanderen heel wat Brusselaars aan. Die maatschappelijke verwevenheid tussen Brussel en de Vlaamse Rand is een realiteit en ik wil als minister van Brussel op zoek gaan naar wederzijdse kruisbestuivingen. Een goed voorbeeld daarvan is de afstemming van de ToTaalplannen Nederlands Brussel en Vlaamse Rand. Verschillende projecten die in het kader van de projectoproep “leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze hoofdstad” werden ingediend, kunnen bijvoorbeeld zowel Brussel als de Vlaamse Rand ten goede komen. Ook met het oog op het wegwerken van hiaten in het zorg- en welzijnsaanbod en een betere aansluiting van het Brussels opleidingsaanbod op de arbeidsmarkt in de Vlaamse Rand zie ik samenwerkingsmogelijkheden. Ook een integrale benadering van de kennisproducten over Brussel en de Vlaamse Rand (Cijferbank, Taalbarometer...) en van de onderzoekfocus van BRIO ligt voor de hand.

Voor deze OD werden er geen middelen aangerekend.

1.4 Budgettair kader

BRUSSEL, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	47.625	47.668	47.593	47.937	47.980	47.224
Toe-lagen IS	6.118	6.238	6.238	7.011	7.644	7.644
Overige LE, PA, andere	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258
Totaal	55.001	55.164	55.089	56.206	56.882	56.126

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering (VAK) in 2025 voor de ISE Brussel bedraagt 55.089 keuro. Het budget 2025 werd voornamelijk aangewend voor de dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (30.954 keuro), de werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties (10.177 keuro), de middelen (VAK) van het Vlaams Brusselfonds (3.357 keuro), Muntpunt (2.881 keuro), de subsidielijn "Polsslag Brussel" (2.733 keuro), de investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (1.116 keuro) en de werkingssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School (705 keuro).

De budgetherverdelingen t.a.v. de begrotingsaanpassing en de begrotingsuitvoering worden toegelicht per begrotingsartikel.

1.4.1 Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SJ0-9SGIAEB-OW – INITIATIEVEN EN INVESTERINGEN VOOR HET BRUSSELBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel voor terugvorderingen van subsidies.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	13	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het uitbetaalde voorschot van de subsidie toegekend in het kader van de projectoproep "Durf" aan de vzw Loupix voor het project "Future Voices" van 12,8 keuro werd teruggevorderd. Het project kon niet worden uitgevoerd omwille van interne druk binnen de jeugdwerking.

SJ0-9SGIAEX-OI – VLAAMS BRUSSELFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel voor het regelen van de erfpachtvergoeding voor het gebouw van Muntpunt en investerings- en onderhoudskosten aan gebouwen van de Vlaamse overheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	3.139	0	0

BA-JR 2025	3.139	0	0
BU 2025	3.065	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit bedrag wijzigt in functie van de uitgaven die door het Vlaams Brusselfonds gedaan worden ten gunste van infrastructuur die als eigendom van de Vlaamse overheid wordt beschouwd.

De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds bedraagt op:

- ESR 41.10: 267 keuro
- ESR 61.12: 2.798 keuro

De onderhoudskosten (ESR 41.10) aan Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel waren 72 keuro lager dan begroot.

De investeringen (ESR 61.12) aan Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel waren 2 keuro minder dan begroot.

De uitvoering is in totaal 74 keuro minder dan begroot. De totale ontvangsten zijn daardoor in uitvoering in totaal 74 keuro lager.

Het bedrag van de ontvangsten komt overeen met de uitgaven op de volgende begrotingsartikels:

- SJ0-1SGI2ED-LE: 1.258 keuro
- SJ0-1SGI2ED-WT: 1.807 keuro

Totaal: 3.065 keuro

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.4.3 overige entiteiten onder gezag.

Uitgaven

SJ0-1SGI2EA-WT – EEN POSITIEF EN CONSTRUCTIEF PARTNERSCHAP MET DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Inbegrepen zijn de dotatie en de investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Dit begrotingsartikel past in OD 3.1 ('Een hecht partnerschap met de VGC ter versterking van een integraal Vlaams beleid voor Brussel').

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	31.741	32.070	32.070	31.741	32.070	32.070

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**:

+329 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van een indexprovisie (dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

Kredietevolutie BA-JR t.o.v. BU:

Het VAK en VEK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed.

- Dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving in 2025 een dotatie van 30.954 keuro voor de algemene werking en de regularisatie van de DAC-projecten.

- Investeringssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor gemeenschapsinfrastructuur

De Vlaamse Gemeenschapscommissie ontving een investeringssubsidie van 1.116 keuro voor de financiering van de leningslast voor investeringsuitgaven voor de gemeenschapscentra in Brussel.

SJ0-1SGI2EB-WT – INITIATIEVEN EN INVESTERINGEN VOOR HET BRUSSELBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Inbegrepen zijn de algemene werkingskosten, de subsidielijn 'Polsslag Brussel', werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties en de werkingssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School in Brussel.

Dit begrotingsartikel past in OD 1.3 ('projectsubsidies subsidielijn Polsslag Brussel'), OD 2.2 tot en met 2.5 ('projectsubsidies subsidielijn Polsslag Brussel' en 'werkingssubsidies aan Brik, Brukselbinnenstebuiten, Studio Globo, Huis voor Gezondheid, Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg, Kuumba en Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School in Brussel'), OD 2.7 ('werkingssubsidie aan Vlaams Brusselse Media'), OD 2.8 ('werkingssubsidie aan BRIO' en 'algemene werkingskosten') en OD 2.9 ('algemene werkingskosten'). De subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School in Brussel past ook in OD 1.1 ('de versterking van het Nederlands als rode draad doorheen het Brusselbeleid') en OD 3.1 ('Een hecht partnerschap met de VGC ter versterking van een integraal Vlaams beleid voor Brussel').

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	12.909	13.249	13.248	13.221	13.561	12.879

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie BA t.o.v. BA-JR: +340 keuro VAK en VEK

+23 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie (werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties);

+317 keuro VAK en VEK herverdeeld van SJ0-1SGI2EC-WT (restbedrag NT2 middelen).

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**: -1 keuro VAK en -682 keuro VEK

Het VAK werd op dit begrotingsartikel op een afronding na volledig besteed.

Er kon 682 keuro VEK niet worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties/subsidieperiodes volgt. Er werden eind 2025 projectsubsidies toegekend die pas in 2026 van start gingen waardoor er in 2025 daarvoor geen VEK kon worden aangerekend.

- Algemene werkingskosten: 101 keuro

- 42 keuro voor de forensische audit bij de vzw Vlaams-Brusselse Media;
- 15 keuro voor de toegankelijkheidsscreening van de Brusselse festivals in 2025;
- 44 keuro voor opdrachten van beperkte waarde (aanvaarde facturen) zoals de kosten voor de organisatie van de Trefdag Brussel 2025, uitgaven Totaalplan Nederlands, communicatie uitgaven en bijdrage aan het Agentschap Binnenlands Bestuur voor communicatie en ICT.

- Subsidielijn 'Polsslag Brussel': 2.733 keuro (inclusief 317 keuro herverdeeld van SJ0-1SGI2EC-WT – vrijgekomen NT2 middelen)

De subsidielijn 'Polsslag Brussel' stelt de Vlaamse overheid in staat om - aanvullend bij het reguliere beleid - snel en soepel op nieuwe evoluties in de hoofdstad in te spelen en zo haar rol in de hoofdstad voluit te kunnen spelen. Zo blijft de Vlaamse overheid de polsslag van Brussel aanvoelen en op een vooruitstrevende wijze aanwezig in haar hoofdstad. Die subsidielijn laat ook toe een aantal grote evenementen te ondersteunen, die de sterke Vlaamse aanwezigheid in Brussel symboliseren. De toekenning van de subsidies gebeurt op basis van de subsidiegids 'Polsslag Brussel'.

In 2025 werden er 52 subsidies toegekend. Voor een overzicht van de subsidies verwijst ik naar de website: [Overzicht projectsubsidies 2025](#).

- werkingssubsidies aan Vlaams-Brusselse partnerorganisaties: 9.709 keuro

Brik – Student in Brussel vzw	1.842 keuro	OD 2.2
Brukselbinnenstebuiten vzw	225 keuro	OD 2.5
Studio Globo vzw	149 keuro	OD 2.2
Huis voor Gezondheid vzw	505 keuro	OD 2.4
Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg vzw	229 keuro	OD 2.4
Kuumba vzw	139 keuro	OD 2.5
Vlaams-Brusselse Media vzw	6.500 keuro	OD 2.7
BRIO	120 keuro	OD 2.8
	9.709 keuro	

- Werkingssubsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School: 705 keuro

In 2025 schakelde de Vlaamse Gemeenschapscommissie over naar kalenderjaren in plaats van schooljaren. Vanaf 2025 wordt een subsidie van 705 keuro toegekend aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brede School in Brussel.

SJ0-1SGI2EC-WT – DE VERSTERKING VAN DE POSITIE VAN HET NEDERLANDS IN DE HOOFDSTAD

Korte inhoud begrotingsartikel:

Inbegrepen is de subsidie aan het Huis van het Nederlands Brussel (OD 1.2) en de middelen voor de vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor wie in Brussel woont en er een cursus NT2 volgt (OD 1.1). Daarnaast is een basisallocatie voorzien voor uitgaven in het kader van het taalbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.094	468	468	1.094	468	468

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**: -626 keuro VAK en VEK

+7 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie (werkingssubsidie aan het Huis van het Nederlands Brussel);
-196 keuro VAK en VEK herverdeeld naar FD0-1FFD2FB-WT (AHOVOKS voor uitgaven voor de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2);
-317 keuro VAK en VEK herverdeeld naar SJ0-1SGI2EB-WT (projectsubsidies subsidielijn Polsslag Brussel).
-120 keuro VAK en VEK herverdeeld naar SJ0-1SGI5EX-IS (Vlaams Brusselfonds).

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**:

Het VAK en VEK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed.

- Huis van het Nederlands Brussel – werkingssubsidie 2025: 468 keuro VAK en VEK

- Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2:

In 2025 werd 196 keuro herverdeeld naar AHOVOKS voor de Brusselvrijstelling van het inschrijvingsgeld voor NT2. De Brusselvrijstelling werd decretaal geregeld. Vanaf 1 september 2023 worden cursisten, die gedomicilieerd zijn in het BHG en die de opleiding NT2 richtgraad 1 of richtgraad 2 volgen in een lesplaats gelegen in het BHG, vrijgesteld van het betalen van inschrijvingsgeld op basis van een nieuwe vrijstellingscategorie die werd ingeschreven in artikel 113novies §4 6°bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Er stond op deze basisallocatie 633 keuro ingeschreven. Van het restbedrag van 437 keuro werd 317 keuro herverdeeld naar het begrotingsartikel SJ0-1SGI2EB-WT (projectsubsidies subsidielijn 'Polsslag Brussel') en 120 keuro naar begrotingsartikel SJ0-1SGI5EX-IS (Vlaams Brusselfonds).

- Uitgaven in het kader van het taalbeleid

Er werden geen middelen aangerekend op deze basisallocatie.

SJ0-1SGI2ED-LE – VERGOEDINGEN EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uitgavenartikel voor het regelen van het kapitaalgedeelte van de erfpachtvergoeding voor de gebouwen van Muntpunt. Na afloop van de erfpachtregeling van Muntpunt wordt het gebouw eigendom van de Vlaamse overheid en zal de waarde ook in de balans van de Vlaamse overheid worden opgenomen.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.4.3 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258	1.258

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie BA-JR t.o.v. BU:

Het VAK en VEK op dit begrotingsartikel werd volledig besteed.

De aanrekening van het kapitaalgedeelte van de erfpachtvergoeding van Muntpunt is 1.258 keuro. De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds op ESR 61.12 (eigen investeringen) is 1.258 keuro en komt overeen met de aanrekening op dit begrotingsartikel.

Het bedrag van 1.258 keuro staat ook opgenomen bij het ontvangstenartikel SJ0-9SGIAEX-OI.

SJ0-1SGI2ED-WT – VERGOEDINGEN EN ONDERHOUD VAN ONROERENDE GOEDEREN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uitgavenartikel voor het regelen van het index- en interestgedeelte van de erfpachtvergoeding voor de gebouwen van Muntpunt en investerings- en onderhoudskosten aan andere gebouwen van de Vlaamse overheid. De waarde van de investeringen wordt in de balans van de Vlaamse overheid opgenomen.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.4.3 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.881	1.881	1.807	1.881	1.881	1.807

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie BA-JR t.o.v. BU: -74 keuro VAK en VEK

De geplande eigen investeringen en de onderhoudskosten aan het Huis van het Nederlands Brussel en Muntpunt waren 74 keuro minder dan begroot waardoor in totaal 74 keuro minder VAK en VEK werd aangerekend.

De uitvoering in de begroting van het Vlaams Brusselfonds is op ESR 61.12 (eigen investeringen) 1.540 keuro (-2 keuro uitvoering) en op ESR 41.10 (onderhoudskosten) 267 keuro (-72 keuro uitvoering) en komt overeen met de aanrekening op dit begrotingsartikel.

Het bedrag van 1.807 keuro staat ook opgenomen bij het ontvangstenartikel SJ0-9SGIAEX-OI.

SJ0-1SGI2EW-IS – MUNTPUNT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het extern verzelfstandigd agentschap Muntpunt en past in OD 2.6 ('De verdere uitbouw van EVA Muntpunt als vlaggenschip van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel').

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.881	2.881	2.881	2.881	2.881	2.881

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie BA-JR t.o.v. BU:

Het VAK en VEK werd op dit begrotingsartikel volledig besteed. In 2025 werd aan Muntpunt een toelage van 2.881 keuro toegekend.

SJ0-1SGI5EX-IS – VLAAMS BRUSSELFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 2 ('Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen'), OD 2.2 tot met 2.5.

Met het VAK van 3.231 keuro op dit begrotingsartikel konden verbintenissen worden aangegaan binnen de begroting van het Vlaams Brusselfonds.

Het VEK omvat de investeringstoelage aan het Vlaams Brusselfonds. Met de toelage kunnen de prestaties van de verbintenissen worden aangerekend binnen de begroting van het Vlaams Brusselfonds. In 2025 werd aan het Vlaams Brusselfonds een investeringstoelage van 4.763 keuro toegekend.

Zie toelichting begroting Vlaams Brusselfonds onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.4.3 overige entiteiten onder gezag.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.237	3.357	3.357	4.130	4.763	4.763

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**: +120 keuro VAK en +633 keuro VEK

+120 keuro VAK en VEK herverdeeld van SJ0-1SGI2EC-WT (restbedrag NT2 middelen);
+513 keuro VEK herverdeeld van CB0-1CBD2AH-PR in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**:

VAK

Het beschikbaar decretaal VAK van 3.357 keuro werd in 2025 volledig aangerekend.

Binnen de begroting van het Vlaams Brusselfonds was er 5.404 keuro VAK beschikbaar (3.357 keuro VAK, een overdracht van VAK van 2024 van 1.018 keuro en 1.029 keuro eigen inkomsten). Er werd hiervan 4.223 keuro besteed waardoor er een restbedrag is van 1.181 keuro VAK. Het niet bestede bedrag van 1.181 keuro VAK werd overgedragen naar 2026 omdat er een decreetsbepaling opgenomen stond in de uitgavenbegroting 2025 die het mogelijk maakte om de niet bestede middelen naar het volgende jaar over te dragen.

VEK

Het VEK (investeringsstoelage Vlaams Brusselfonds) werd op dit begrotingsartikel volledig aangerekend. Er werd een investeringstoelage van 4.763 keuro (4.250 keuro reguliere middelen en 513 keuro relancemiddelen) toegekend aan het Vlaams Brusselfonds.

Voor de uitvoering binnen het Vlaams Brusselfonds verwijs ik naar de toelichting onder het Vlaams Brusselfonds, onder 1.4.3 overige entiteiten onder gezag.

1.4.2 DAB's

Nihil

1.4.3 Overige entiteiten onder gezag

Vlaams Brusselfonds

Het Vlaams Brusselfonds financiert projecten en initiatieven die complementair zijn aan het inclusief gemeenschapsbeleid en die de uitbouw van een kwalitatief, bereikbaar en zichtbaar netwerk van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen in de hoofdstad op het vlak van welzijn, cultuur en onderwijs beogen.

De activiteiten van het Vlaams Brusselfonds worden uitgeoefend binnen het inhoudelijk structuur element Brussel: "Het uitvoeren van een samenhangend beleid inzake de coördinatie van het beleid met betrekking tot Brussel-Hoofdstad met inbegrip van het evalueren en het formuleren van voorstellen tot aanpassing en bijsturing. Het op maat ontwikkelen en aanbieden van een ondersteuningsaanbod in diverse sectoren".

De uitgaven passen in SD 2 ('Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen'), OD 2.2 tot met 2.5.

In het kader van het relanceplan van de Vlaamse Regering werd een éénmalige relanceprovisie (projectnummer 157 – Gemeenschapsinfrastructuur in Brussel) van 10.625 keuro voorzien. In 2021 werd 4.956 keuro VAK en 1.640 keuro VEK opgevraagd uit de relanceprovisie. In 2022 werd 5.669 keuro VAK en 3.973 keuro VEK herverdeeld. De relancemiddelen (VAK) werden conform de richtlijnen tegen eind 2022 volledig aangewend. In 2023 werd 2.306 keuro VEK, in 2024 werd 2.068 keuro VEK en in 2025 513 keuro VEK herverdeeld voor de aanrekening van de uitvoering van de toegekende relancemiddelen in 2021 en 2022.

In 2025 werd **4.223 keuro VAK** besteed:

*ESR 52.10: Investeringsbijdrage aan vzw's: **529 keuro***

- Participo CM Vlaams-Brabant en Brussel - aanwerving van een projectmedewerker voor de inhoudelijke, beheersmatige, financiële en architecturale begeleiding tot een Broedplek in Het Pand gelegen Dansaertstraat 94-96 in 1000 Brussel: 30 keuro
- Cosmos - verbouwing en inrichting van het pand gelegen Martin Luther King Plein 1 in 1070 Brussel om er het Vlaams erkend lokaal dienstencentrum Vives in onder te brengen: 400 keuro
- Plek Brussels - verbouwing en inrichting van een pand als uitbreiding van een multidisciplinair zorgknooppunt Plek, gelegen Lakensestraat 156 in 1000 Brussel: 99 keuro

De middelen van het Vlaams Brusselfonds worden jaarlijks ook voor een belangrijk gedeelte ingezet voor de eigen infrastructuur: **3.694 keuro**

- erfpachtvergoeding Muntpuntgebouw: 2.430 keuro
- onroerende voorheffing Muntpuntgebouw: 87 keuro
- investeringen voor het gebouwencomplex van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel: 368 keuro
- eigenaarsonderhoud en uitbatingskosten gebouwenbeheer van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel: 809 keuro

Om de uitgaven onder ESR 61.12 (erfpachtvergoeding en investeringen aan eigendommen van de Vlaamse overheid) en ESR 41.10 (onderhoudskosten aan Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel), ten gunste van de Vlaamse Gemeenschap, correct te kunnen verwerken in de boekhouding van de Vlaamse Gemeenschap staan er drie begrotingsartikels (SJ0-9SGIAEX-OI, SJ0-1SGI2ED-LE en SJ0-1SGI2ED-WT) ingeschreven onder ISE Brussel.

Het overzicht van de investeringssubsidies van 2025 is ook terug te vinden op de [website van Coördinatie Brussel](#) en een detail van alle dossiers vanaf juli in het Jaarverslag 2025 van het Vlaams Brusselfonds.

Toelichting bij begrotingsuitvoering 2025 van het Vlaams Brusselfonds

Ontvangsten

Het totaal aan ontvangsten in de begroting van het Fonds bedraagt 6.090 keuro: 4.763 keuro investeringstoelage. De eigen inkomsten (ESR 16.11, ESR 16.20, ESR 38.10, ESR 58.10 en ESR 69.12) bedragen 1.029 keuro. Er is ook nog een overgedragen overschot vorige boekjaren van 298 keuro. De ontvangsten bedragen in uitvoering in totaal 6.090 keuro.

		(duizend euro)	
		Begroting	Uitvoering

08.21	Overgedragen overschot vorige boekjaren	298	298
16.11	Ontvangsten buiten de sector overheid	153	153
16.20	Ontvangsten binnen de sector overheid	112	112
38.10	Terugbetalingen van bedrijven	170	170
58.10	Terugbetalingen van investeringen van vzw's	9	9
66.11	Investeringsstoelage (SJ0-1SGI5EX-IS)	4.763	4.763
69.12	Kapitaaloverdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Muntpunt	585	585
	Totaal	6.090	6.090

Uitgaven

Het totaal aan uitgaven (VAK) in de begroting van het Fonds bedraagt 5.404 keuro: 3.357 keuro VAK, een overdracht van VAK van 2024 van 1.018 keuro en 1.029 keuro (begrote) eigen inkomsten.

Er werd 4.223 keuro VAK besteed. Het niet bestede bedrag van 1.181 keuro VAK wordt overgedragen naar 2026. In de uitgavenbegroting 2025 werd hiervoor een decreetsbepaling opgenomen die het mogelijk maakt om die middelen naar het volgende jaar over te dragen.

De kosten voor de onroerende voorheffing van het Muntpuntgebouw (-16 keuro) en het gebouwenbeheer van het Huis van het Nederlands Brussel (-6 keuro) waren lager dan begroot (ESR 12.50 en ESR 33.00). Het eigenaarsonderhoud van het gebouwenbeheer van Muntpunt en het Huis van het Nederlands Brussel was 9 keuro minder dan begroot (ESR 41.10). Er werden ook minder investeringssubsidies aan vzw's toegekend (-1.143 keuro) dan begroot (ESR 52.10). Bij 51.12 (-5 keuro) en 61.12 (-2 keuro) was er in totaal 7 keuro minder in uitvoering dan begroot. Dat komt op een totaal van 1.181 keuro VAK niet besteed.

Het totaal aan uitgaven (VEK) in de begroting van het Fonds bedraagt 6.090 keuro.

Er werd 4.805 keuro VEK besteed. Dat is 1.285 keuro minder dan de totale inkomsten van 6.090 keuro. Het over te dragen saldo bedraagt afgerond bijgevolg 1.285 keuro (ESR 03.22).

(duizend euro)

		Begroting		Uitvoering	
		VAK	VEK	VAK	VEK
03.22	Over te dragen saldo	PM	PM	PM	1.285
12.50	Onroerende voorheffing	103	103	87	87
33.00	Tegemoetkomingen aan vzw's	135	135	129	129

41.10	Aan de institutionele overheid (SJ0-9SGIAEX-OI)	319	339	310	267
41.60	Tegemoetkoming aan Muntpunt	370	370	370	370
51.12	Investeringsbijdrage aan bedrijven	5	88	0	83
51.12	Investeringsbijdrage aan bedrijven - relancemiddelen	PM	156	PM	156
52.10	Investeringsbijdrage aan vzw's	1.672	1.642	529	559
52.10	Investeringsbijdrage aan vzw's - relancemiddelen	PM	346	PM	346
61.12	Kapitaaloverdracht aan de institutionele overheid (SJ0-9SGIAEX-OI)	2.800	2.900	2.798	2.797
65.12	Investeringsbijdragen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie - relancemiddelen	PM	11	PM	11
	Totaal	5.404	6.090	4.223	6.090

1.4.4 Overige entiteiten onder toezicht

Nihil

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Brussel zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands Bestuur, Steden- en Plattelandsbeleid, Audit Lokale Besturen.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Begrotingsaanpassing, goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrapportering
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BO	Begrotingsopmaak
BO ³ NZ	Brusselse Opstart, Ondersteuning en Ontwikkeling van NI-kundige Zorg
BOA	Buitenschoolse Opvang en Activiteiten
BON	Brussels onthaalbureau voor inburgering
BRIO	Brussels Informatie- Documentatie- en Onderzoekscentrum
BruZEL	Brusselse eerstelijnszone
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrapportering
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
COCOF	Commission communautaire Française
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EUNIC	European Union National Institutes for Culture

EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
FMDO	Federatie van Mondiale & Democratische Organisaties
GACB	Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GIBBIS	Gezondheidsinstellingen Brussel - Bruxelles Institutions de Santé
IS	Interne stromen (ESR-aggregatie)
ISE	Inhoudelijk Structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KOALA	KleuterOnderwijs Luistervaardigheid
KWWZ	Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg
LE	Leningen (ESR- aggregatie)
LLM	Large Language Models
LO	Lening ontvangsten
LO	Lonen (ESR- aggregatie)
MOEV	Motivatie, Ondersteuning, Expertise, Vernieuwing
MVG	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
NT2	Nederlands als tweede taal
OBIB	Ondersteuning Bibliotheken in Brussel
OCB	Onderwijscentrum Brussel
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	Operationele doelstelling
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR- aggregatie)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR- aggregatie)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR- aggregatie)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR- aggregatie)
PA	Participaties (ESR- aggregatie)
PR	Provisies (ESR- aggregatie)
SD	Strategische doelstelling
STEM	Science, Technology, Engineering, Mathematics
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TADA	Toekomst Atelier De l'Avenir
TO	Toegewezen Ontvangsten
VAK	Vastleggingskredieten
VPF	Vlaams Brusselfonds
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEK	Vereffeningskredieten
VG	Vlaamse Gemeenschap
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WT	Werking en Toelagen (ESR- aggregatie)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Uitgevoerde beleidsinitiatieven

SD 1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken

- Op 18 juli 2025 keurde de Vlaamse Regering het ToTaalanplan Nederlands Brussel goed, dat rond drie prioriteiten draait;
- Op 23 september 2025 werd de projectoproep "leerkansen, oefenkansen en gebruikskansen Nederlands in onze hoofdstad" gelanceerd met als doel om (vernieuwende) projecten te ondersteunen die het Nederlands in Brussel versterken door het creëren en

aanbieden van meer leer-, oefen- en gebruikskansen. De projectoproep kende een overweldigende respons met 65 subsidieaanvragen, waarvan er 62 ontvankelijk waren.

SD 2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen

- De GACB verzamelde de cijfers en gegevens voor de Brusselnorm voor de jaren 2024, die – samen met de cijfers van 2023 – in het voorjaar 2026 zullen worden gepubliceerd.
- Met het Vlaams Brusselfonds werd er een flankerend investeringsbeleid gevoerd op basis van het richtlijnenkader, wat leidde tot 3 subsidietoekenningen;
- De samenwerking met de structurele partners van het Vlaams Brusselbeleid werd opgevolgd op basis van de uitvoering van de meerjarenplannen en convenanten (vijfde jaar van de beleidscyclus);
- Er werden in totaal 52 projectsubsidies verleend aan de hand van de subsidiegids 'Polsslag Brussel';
- De vijfde Trefdag Brussel werd op 23 september 2025 georganiseerd in het Herman Teirlinckgebouw met in totaal 220 aanwezigen.

SD 3: Samen met andere beleidsmakers aan de slag voor Brussel om een betere en meer leefbare stad te maken

- De aanpassing van het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2020 over de beleids- en beheerscyclus van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zodat het lopende meerjarenplan jaarlijks met een jaar verlengd kan worden zolang het college nog niet in zijn nieuwe samenstelling werd geïnstalleerd.

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

SD 1: Het Nederlands als hefboom om van Brussel een betere stad te maken

- De publicatie van de vijfde Brusselse Taalbarometer "Een actueel beeld van meertaligheid en het Nederlands in Brussel" (Academia Press).

SD 2: Vlaanderen investeert in Brussel als antwoord op Brusselse uitdagingen

- De organisatie door BRIO van de studiedag "Het vrijetijdsaanbod in Brussel, een hefboom tot sociale cohesie" en de afronding van het thema "Vrijetijdsbesteding als hefboom voor sociale integratie in Brussel".

SD 3: Samen met andere beleidsmakers aan de slag voor Brussel om een betere en meer leefbare stad te maken

-

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Niet van toepassing.

4. Decreetsevaluaties

Niet van toepassing.

IX. BIJLAGE 'METADATAFICHES INDICATOREN'

INDICATOR BEREIK SUBSIDIEAANBOD

Benaming	Het bereik van ons subsidieaanbod
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal en typologie van de aanvragers en initiatieven – telling en kruising
Bron	Team Coördinatie Brussel – Excel overzichten
Meetfrequentie	Jaarlijkse meting

Kwaliteitsbeoordeling	-
Reeds gebruikt in andere documenten	Beleidsnota en BBT

X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Niet van toepassing.

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Niet van toepassing.

XII. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Niet van toepassing.